VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 132 — Vol. XXXIX vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, marrask. 6 p. — Tuesday, Nov. 6, 1956

N-liitto ehdottaa USA:lle yhteistä esiintymistä

Pääministeri Bulganin sanoo kirjeessään, että USA ja N-liitto voivat palauttaa rauhan

Lontoo. — Moskovan radio tiedoitti maanantaina, että Neuvostoliiton pääministeri Bulganin on lähettänyt presidentti Eisenhowerille sanoman, jossa esitetään Neuvostoliiton ja USA:n yhteistä sotilaallista esiintymistä rauhan palauttamiseksi nopeasti Keski-Idässä.

Bulganinin sanomassa Eisenhowerille sanotaan:

"Jos tätä sotaa ei lopeteta, aiheuttaa se kolmannen maailmansodan syttymisen vaaran."

Moskovan radiotiedossa sanotaan, että Neuvostoliiton ulkoministeri Dmitri Shepilov on lähettänyt myöskin YK:lle kehoituksen, että se varaisi Egyptille sotilaallista ym. apua.

Bulganinin kirjeessä Eisenhowerille sanotaan edelleen:

"Yhdysvalloilla on voimakas sotalaivasto Välimeren alueella. Neuvostoliitolla on myöskin voimakas laivasto ja mahtavat ilmavoimat.

"Yhteinen ja hetikohtainen niiden käyttäminen USA:n ja Neuvostoliiton toimesta, Y. K:n tekemän päätöksen perusteella, tulisi varmasti takaamaan Egyptin kansaa ja yleensä arabialaisia kansoja vastaan kohdistetun hyökkäyksen pysähdyttämisen."

Pääministeri Bulganin sanoo kirjeessään, että hän toivoo pres. Eisenhowerilta myönteistä vastausta. Myöskin, että ehdotetut toimenpiteet "eivä loukkaa Britannian ja Ranskan etuja, sillä näiden molempien maiden kansat haluavat rauhaa".

Pääministeri Bulganin myöskin huomauttaa, että esitys USA:n ja Neuvostoliiton sotilaallisesta yhteistoiminnasta YK:n päätösten alaisuudessa on tehty rauhan säilyttämistä silmällä pitäen ja että se voidaan panna käytäntöön muutamassa tunnissa.

Myöhään maanantai-iltana ilmoitettiin Washingtonista, että White Housessa on Neuvostoliiton pääministerin ehdotus yhteisestä sotilaallisesta esiintymisestä Keski-Idässä katsottu mahdottomaksi huomioida.

YK:n yleiskokous hyväksyi Canadan ehdotuksen rauhan palauttamiseksi Suezin kanava-alueella

Kansainvälinen poliisivoima muodostetaan lopettamaan sodan ja valvomaan rauhaa Keski-Idässä

United Nations, N. Y. — YK:n yleiskokous varhain sunnuntaina hyväksyi Canadan ehdotuksen YK:n poliisivoimien lähettämiseksi Keski-Itään palauttamaan rauhan. Canadan ulkoministeri Lester B. Pearsonin ehdotuksen puolesta äänesti 57 maan valtuutetut 0 vastaan 19 valtuutetun pidättyessä äänestyksestä.

Päätöksen mukaan YK:n pääsihteerille annettiin ohjeet esittää 48 tunnin sisällä suunnitelma kansainvälisestä poliisi-ja rauhanvoimasta vihollisuuksien lopettamiseksi ja rauhan valvomiseksi Keski-Idässä.

Täällä ollaan sitä mielipidettä, ettei mitään niistä maista, jotka tällä hetkellä taistelevat Egyptissä, pyydetä antamaan voimiaan YK:n poliisivoimiin.

Pearson sanoi ennen äänestystä, että Canadan hallitus tulee ehdottamaan, että canadalaisia voimia otettaisiin näihin poliisivoimiin. Canadan pääministeri St. Laurent sanoi Ottawassa että ylimääräisen parlamentin istunnon kokoonkutsuminen käsittelemään canadalaisten voimien käyttämisestä poliisitehtäviin riippuu tilanteesta.

Canadan ehdotuksen sanotaan olevan sellaisen kuin minkä mukaisesti Britannia ja Ranska ovat lupautuneet lopettamasta tulen. Viimeksi mainitut maat ilmoittivat viime lauantaina YK:n pääsihteerille, että ne uskovat poliisitoimenpiteitten voivan lopettaa vihollisuudet Suezin kanavan alueella. Nämä maat selittivät, että ennenkuin ne lupavat lopettamaan tulen, niin Egyptin ja Israelin on annettava samanlainen lupaus ja jos YK lupaa järjestää poliisivoimat ylläpitämään rauhaa siksi kunnes saadaan aikaan ratkaisu.

Tämä oli vastaus YK:n viime perjantaina hyväksymään tulen lopettamisvaatimukseen.

Egypti hyväksyi YK:n päätöksen ehdolla, että hyökkäys lopetetaan. Israelin valtuutettu ilmoitti lauantaina, että Israel on valmis lopettamaan tulen jos samanlainen vastaus saadaan Egyptiltä.

Canadan ehdotus tehtiin senjälkeen kun Intian valtuutettu ehdotti annettavaksi Hammaskjöldille ohjeet järjestää Britannian, Ranskan, Israelin ja Egyptin kanssa neuvottelut tulen lopettamisesta. Siinä pyydettiin pääsihteeriä antamaan raportti tuloksista 12 tunnin sisällä. Tämän ehdotuksen puolesta annettiin 59 ääntä viittä vastaan ja 12 pidättyessä äänestämästä. Ehdotuksen puolesta äänesti Canada.

Canadan ehdotuksesta äänestettäissä pidättyivät äänestämästä Britannian, Ranskan, Egyptin, Israelin, Australian, Uuden Seelanin, Etelä-Afrikan, Albanian, Itävallan, Bulgarian, Valko-Venäjän, Tshekkoslovakian, Unkarin, Laosin, Puolan, Portugalin, Romanian, Neuvostoliiton ja Ukrainan valtuutetut.

Puhuessaan äänestyksen jälkeen Britannian valtuutettu Sir Pearson Dixon sanoi, että Britanniasta ja Ranskasta tuntuu siltä ettei poliisitoimenpiteet ole vielä tarpeellisia, mutta ne ovat halukkaita näkemään että YK ryhtyy toimenpiteisiin.

Intian hyväksytyn ehdotuksen johdosta Hammarskjöld lähetti vetoomuksen Britannialle, Ranskalle, Iranille ja Egyptille ja pyysi niiden lopettamaan taistelun. Hän lähetti tämän pyynnön suoraan näiden maitten ulkoministereille eikä tavallisia diplomaattisia kanavia myöten.

Kun viime perjantaina äänestettiin Yhdysvaltain tulen lopettamisehdotuksesta, niin Canada pidättyi äänestämästä. Ulkoministeri Pearson sanoi, että Canada pidättyi äänestämästä siksi koska ehdotus ei mennyt kyllin pitkälle. Hän sanoi, että lauantaina tehty Canadan ehdotus merkitsi sitä, että aikaisemmin hyväksytty tulenlopettamista koskeva ehdotus tulisi tehokkaaksi.

"Yhdistyneet Kansakunnat, pitäen mielessään tarpeellisuuden toteuttaa ja valvoa (Yhdysvaltain) marraskuun 2 päivänä hyväksyttyä päätöslauselmaa, ennen muita asioita antaa pääsihteerin tehtäväksi ehdottaa 48 tunnin sisällä suunnitelman YK:n hätätilavoimien muodostamisesta, asiaan kuuluvien kansakuntien myöntymyksellä, turvaamaan ja valvomaan tulen lopettamisen noudattamista edellämainitun päätöksen mukaisesti", sanotaan Canadan ehdotuksessa.

Mr. Pearson selosti että "asiaan kuuluvien kansakuntien myöntymyksellä" tarkoittaa sitä ettei pääsihteeri saisi sisällyttää suunnitelmaansa mitään maata niiden suostumatta.

Venäläiselle ja brittiläiselle Nobel-palkinto

Tukholma. — Täällä tiedettiin viime viikon lopulla, että v. 1956 Nobel-palkinto kemiassa on myönnetty brittiläiselle Oxfordin yliopiston kemian professori Sir Cyril Minshelwoodille ja Neuvostoliiton Tiedeakatemian professori Nikolai Semenkoville.

Tämä on ensimmäisen kerran kun Nobel-palkinto on annettu Neuvostoliiton kansalaiselle.

Kiinan pääministeri vierailulle Pakistaniin

Karachi. — Pakistanin pääministeri H. S. Suhrawardy tiedoitti viime viikon lopulla, että Kiinan pääministeri Chou En-lai saapuu vierailulle Pakistaniin joulukuun 22 päivänä.

Suhrawardy oli jättänyt Chou En-laille vierailukutsun silloin kun hän vieraili Pekingissä äskettäin.

Väkivallan käyttö arvaamaton vaara!

Maailman Rauhanneuvosto julkaisi viime viikolla oheellisen vetoomuksen YK:lle:

Keski-Idässä syntyneen vakavan tilanteen johdosta on Maailman Rauhanneuvoston sihteeristö lähettänyt seuraavan sähkeen YK:n yleiskokouksen puheenjohtajalle, YK:n pääsihteerille ja YK:n Turvallisuusneuvoston jäsenille:

Maailman Rauhanneuvosto ilmaisee yleisen mielipiteen levottomuuden, joka johtuu keski-idän tilanteen nopeasti huononemisesta. Tämä levottomuus on sitäkin suurempi, koska kansoilla on ollut oikeus odottaa uutta kehitystä eteenpäin jännityksen lievenemisessä, jonka siunausta ne ovat nauttineet kahden viimeksikuluneen vuoden aikana.

Monet suoritetut yritykset ja erikoisesti YK:n suorittamat toimenpiteet tekivät jo mahdolliseksi toivoa keski-idän tilanteen ja Suezin kysymyksen rauhanomaista ratkaisua. Väkivallan käyttö Egyptiä vastaan luo vaaran sellaisen sodan vallalle pääsemisestä, jonka seuraukset ja rajat eivät ole nähtävissä. Maailman Rauhanneuvosto kehoittaa Yhdistyneitä Kansakuntia käyttämään koko arvovaltansa vihollisuuksien lopettamiseksi ja vetoaa vakavasti asianomaisiin valtioihin, että ne sopisivat ristiriitansa neuvotteluteitse.

Maailman Rauhanneuvosto antaa kaiken mahdollisen tukensa Yhdistyneitten Kansakuntien aloitteille, jotka johtavat vihollisuuksien lopettamiseen ja neuvotteluihin.

Myrskyisä sotavastainen mielenosoitus Lontoossa

Poliisit mielenosoittajia vastaan; mielenosoittajat vaativat Edenin eroa

Lontoo. — Ratsupoliisit hyökkäsivät täällä sunnuntaina pääministerin virastolle marssivan 10,000 mielenosoittajan riveihin Whitehallin edustalla. Mielenosoittajat lähtivät Trafalgar-torilta, jossa 20,000 ihmistä osallistui suureen protestimielenosoituskokoukseen Edenin hallituksen ulkopolitiikkaa vastaan.

Marssiva kansanjoukko toisti "Edenin täytyy erota" ja "Laki eikä sota". Mielenosoitus Trafalgar-torilla on ollut suurin sitten 30-vuosiluvun työttömien mielenosoitusten. Poliisi ilmoitti sunnuntaina, että mielenosoittajia vastaan tehdyssä hyökkäyksessä 8 poliisia loukkaantui ja 27 mielenosoittajaa vangittiin.

Labor-puolueen johtaja Hugh Gaitskell lupasi alahuoneessa, että jos Eden syrjäytetään ja hyökkäys Egyptiä vastaan lopetetaan, niin hänen puolueensa kannattaa uutta konservatiivihallitusta.

Lontoon ja sen ympäristön äänestyspiireistä mielenosoittajia saapui marssien Trafalgar-torille. Mielenosoituksesta muodostui suurin hallitusvastainen mielenosoitus mitä Labor-puolue on koskaan aikaisemmin kyennyt järjestämään.

Se oli yksi niistä monista mielenosoituksista, joita oli järjestetty hallitusta vastaan nykyisen kriisin aikana.

Täällä arvellaan, että jos Egyptiä vastaan kohdistetussa hyökkäyksessä jotain menee vikaan taikka jos sitä ei saada pian päätetyksi, niin monet konservatiivit alahuoneessa kieltäytyvät kannattamasta hallitusta.

Viime viikolla äänestyksessä hallituksen ulkopolitiikka hyväksyttiin vain 4 äänen enemmistöllä.

Suurimmat tyhmyydet, jotka ovat johtaneet Britannian onnettomuuteen, ovat melkein poikkeusta konservatiivien tekemiä, sanoi Aneurin Bevan Trafalgar torilla pitämässään puheessa. Hallitus on jatkuvasti pettänyt lupauksensa.

"Jos Eden on rehellinen, kuten hän vakuuttaa — ja hän voi ollakin — silloin hän on liian tyhmä pääministeriksi", sanoi Bevan.

Hän sanoi, että aloitettua sotaa ei mahdollisesti voida rajoittaa Lähi-Itään. Jos suursota alkaa silloin Britannia on avoin hyökkäykselle.

Britannia on voimakkaampi kuin Egypti, mutta on olemassa muita meitä voimakkaimpia kansakuntia, sanoi Bevan.

"Jos voimakkaammat kansakunnat omaavat samanlaiset vanhanaikaiset käsitykset ja tekevät pommihyökkäyksen Lontooseen, niin mitten me voimme vastata siihen", kysyi Bevan.

Britannian Labor-puolueen alahuoneen jäsen tri Edith Summerskill sekä useita unionjohtajia oli puhujalavalla.

Canada kärsinyt kauppatappiota USA:n kaupassa

Ottawa. — Canadan ja Yhdysvaltain välinen kauppa kuluvan vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana on tuottanut maallemme kauppatappiota lähes $1,000,000,000. Tämän johdosta pääasiassa maamme ulkomaakaupan tappio nousee $673,000,000.

Viime vuonna vastaavalla ajalla maamme kauppatappio nousi $229,000,000.

Tilastoimiston ennakkotietojen mukaan Canadan kauppatappio Yhdysvaltain kanssa kuluvana vuonna syyskuun loppuun mennessä nousi $990,600,000. Viime vuoden vastaavana aikana kauppatappio nousi $623,100,000 ja koko vuoden aikana $892,800,000.

Canadaan tuotiin kuluvan vuoden ensimmäisen kuuden kuukauden aikana eri maista $4,243,900,000 arvosta tavaroita verrattuna $3,204,300,000 viime vuoden vastaavalla ajalla. Tästä tuotiin 73 prosenttia Yhdysvalloista.

Laskuvarjojoukkoja pudotettu Egyptiin

Egyptiläiset vannovat taistelevansa kuolemaan saakka maahanhyökkääjiä vastaan

Lontoo. — Brittiläisiä ja ranskalaisia laskuvarjojoukkoja pudotettiin Egyptin Port Saidin lentokentälle maanantaina. Brittiläisten ja ranskalaisten yhteisessä tiedonannossa maanantaina sanottiin, että heidän joukkonsa ovat ottaneet kontrolliinsa Port Saidin, joka sijaitsee Suezin kanavan pohjoispäässä.

Pian kuitenkin tämän jälkeen tiedoitettiin, että Port Saidissa egyptiläiset ovat kieltäytyneet antautumasta. Egyptiläisten tiedonannossa sanottiin pian laskuvarjojoukkojen pudottamisen jälkeen, että ensimmäinen pudotettu laskuvarjojoukko tuhottiin.

Raskaat taistelut jatkuivat maanantaina puoleen päivään mennessä. Molemmin puolin tiedoitetaan aiheutetun raskaita tappioita.

Kairoon, joka on 70 mailin päässä Port Saidista, näkyi selvästi taistelun johdosta syttyneiden tulipalojen savu.

Damaskon radiotiedossa sunnuntaina sanottiin, että egyptiläisten rannikkopatteristo on upottanut brittiläisen risteilijän lähellä Sharm el Sheikhin satamaa. Sunnuntaina annetussa Kairon tiedossa sanottiin että Egyptin rannikkopatteristo on upottanut ranskalaisen taistelulaivan.

Brittiläiset ja ranskalaiset ilmavoimat pommittivat sunnuntaina raskaasti eri kohteita Egyptissä.

Kairossa levitettiin sunnuntaina lentolehtisiä, joissa mm. kehoitettiin taistelemaan loppuun saakka. "Me olemme valmiit kuolemaan Egyptin puolesta", sanottiin lentolehtisessä.

Sunnuntaina Israelin tiedonannossa sanottiin, että sen joukot ovat vain muutamien mailien päässä Suezin kanavasta.

Pekingissä järjestetty suuri mielenosoitus Egyptin puolesta

Hongkong. — Kiinan kansanhallitus viime viikon lopulla vaati Britanian ja Ranskan hallituksia heti lopettamaan hyökkäyksen Egyptiä vastaan. Pekingin radiotiedossa sanottiin:

"Rauha, jota sadat miljoonat ihmiset maailmassa rakastavat, on joutunut vakavan vaaran alaiseksi Britannian ja Ranskan salaisen provosoinnin johdosta.

"Kiinan hallitus tuomitsee päättävästi sellaisen julkean hyökkäyksen kuin johon Britannian ja Ranskan hallitukset ovat syyllistyneet ja Kiina kannattaa Egyptin kansaa taistelussa itsenäisyyteensä ja suvereenisuutensa puolesta."

Peking. — Tuhannet mielenosoittajat viime perjantaina kokoontuivat Britannian lähetystön edustalla osoittaen mieltään Egyptin puolesta. Mielenosoittajat huusivat Egyptiä puolustavia ja Britanniaa vastustavia tunnuslauseita englannin ja kiinan kielillä.

Mielenosoitus oli hyvin järjestetty eikä minkäänlaista väkivaltaa ilmennyt. Monet brittiläiset kävelivät mielenosoittajien joukossa eikä heitä häiritty.

Kaikesta tästä huolimatta brittiläisten diplomaattien lapset söivät luostarissa, eikä heitä varovaisuuden vuoksi tuotu päivälliselle lähetystöön, kuten tavallisesti.

Lähetystön vartijat sallivat mielenosoittajien useita edustajistoja lähetystöön esittämään protestinsa Britannian asiainhoitajalle Con O'Neillille.

Mielenosoittajat mm. kantoivat tunnuslauseita, joissa oli kirjoitettu: "Kädet irti Egyptistä!" ja "Maailmanrauhan puolesta!"

Pekingin radiotiedossa sanotaan, että O'Neill oli luvannut mielenosoittajien lähetystölle, jotta heidän esityksensä huomioidaan ja hän oli myöskin luvannut, että heidän vaatimuksensa lähetetään Britannian hallitukselle.

37 kivihiilenkaivajaa sai surmansa kaasuräjähdyksessä

Springhill, N. S. — Pian senjälkeen kun 88:s kaivostyöläinen tuotiin maan päälle elävänä täällä olevasta Cumberlandin kivihiilikaivoksesta kuninkaallinen ratsupoliisi ilmoitti maanantaina kaivoksella ettei ole toivoa pelastaa enempää. Tämän jälkeen pidetään varmana, että 37 kaivostyöläistä sai surmansa viime torstaina tapahtuneessa kaasuräjähdyksessä.

Kaivoksessa tapahtuneen kaasuräjähdyksen johdosta syttyi kaivoksessa tulipalo, jonka sammuttamiseksi suljettiin ilman pääsy kaivokseen viime maanantaina.

Kaivoksesta on tuotu maan päälle 13 räjähdyksessä surmansa saaneen ruumista. Kaivokseen on jäänyt 24 ruumista.

Yhtiön presidentti Lionel A. Forsyth sanoi maanantaina, että liittohallituksen kaivosdepartmentti ryhtyy tutkimaan onnettomuuden syytä ensi tilassa.

Suurin osa kaivoksesta pelastetuista on hyvässä kunnossa, mutta osa heistä täytyi viedä sairaalaan. Räjähdyksen johdosta kuusi kaivostyöläistä loukkaantui.

Aluksi pelättiin että 113 kaivostyöläistä, jotka jäivät kaivokseen räjähdyksen jälkeen on kuollut. Kuitenkin viime lauantaina nousi maan päälle onnettomuudesta pelastuneita kaivostyöläisiä. Kaivokseen sulkeutuneitten kaivostyöläisten perheiden jäsenet ja ystäviä oli odottamassa kaivosaukon lähelle odottamaan tietoa onnettomuuden uhrien kohtalosta.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Täällä tiedotettiin tänä aamuna, että brittiläisiä ja ranskalaisia joukkoja on noussut maihin Egyptissä. Kairosta tiedotettiin, että Egyptin hallitus on pyytänyt toisia maita auttamaan sitä taistelussa maahantunkijoita vastaan.

Ottawa. — Canadan terveysministeri Martin on lähtenyt vierailumatkalle Uuteen Seelantiin ja Kaakkois-Aasian maihin, tiedotettiin täällä maanantaina.

Trois-Rivieres, Que. — Neljä henkilöä hukkui täällä maanantaina kun auto suistui satamasta St. Lawrence jokeen. Poliisi uskoo, että onnettomuuteen oli syynä huonot auton jarrut.

Lontoo. — Nelimoottorinen matkustajalentokone syöksyi tänään maahan lähellä Blackbushin lentokenttää, joka on 30 mailin päässä täältä. Lentokoneessa oli noin 80 henkilöä onnettomuuden sattuessa. Ilmaministeriöstä tiedotettiin, että onnettomuus näyttää "hyvin vakavalta".

Suomen kommunistipuolueen julistus sotaa vastaan

Helsinki. — Suomen Kommunistisen puolueen poliittinen toimikunta julkaisi viime viikon lopulla oheellisen julistuksen sotaa vastaan:

Uuden suursodan vaara uhkaa kaikkia kansoja. Kaksi Euroopan suurvaltaa, Englanti ja Ranska, on hyökännyt pientä Israelin valtiota puskurinaan käyttäen Egyptiä vastaan anastaakseen siltä kanavan ja jatkaakseen siirtomaapolitiikkaa Lähi-Idässä. Arabiakansat, joiden yhteinen väkiluku nousee useihin kymmeniin miljooniin, ovat luvanneet auttaa egyptiläistä veljeskansaa sen puolustustaistelussa. Neuvostoliitto, Intia, Kiina ja monet muut rauhaarakastavat maat ovat hallitustensa julkilausumilla tuominneet hyökkäyksen. Voimakas mielipide vaatii myös Amerikan Yhdysvalloissa Egyptin suojelemista hyökkääjiä vastaan.

Englannin ja Ranskan veto YK:n turvallisuusneuvostossa on kuitenkin halvaannuttanut toistaiseksi tämän kansainvälisen järjestön yhteistoiminnan rauhan turvaamisessa. Nyt tarvitaan kaikkien kansojen yhteistä mielenilmaisua ja toimintaa Englannin ja Ranskan hallitusten pakottamiseksi perääntymään.

Sosialistinen suurvalta, Neuvostoliitto, on näyttänyt esimerkkiä, jota Ranskan ja Englannin hallitukset on saatava seuraamaan. Vaikka neuvostoarmeijan joukko-osastoja oli Budapestissa Unkarin hallituksen suostumuksella, on neuvostohallitus tilanteen kärjistämisen välttämiseksi vetänyt ne pois. Samoin neuvostohallitus on ilmoittanut olevansa valmis ryhtymään neuvotteluihin Varsovan sopimuksen pohjalla joukkojensa poisvetämisestä muista sosialistisen leirin maista, jos niiden hallitukset ja kansat eivät katso turvallisuutensa vaativan enää niiden läsnäoloa. Tämä todistaa, että sosialistinen suurvalta ei tahdo puuttua muiden maiden sisäisiin asioihin, ei uhkaa sodalla muita kansoja, vaan puolustaa rauhaa viimeiseen saakka.

Jos Ranska ja Englanti menettelevät samoin kuin Neuvostoliitto ja vetävät joukkonsa pois lähi-idästä, jos ne lopettavat hyökkäyksensä Egyptiä vastaan, ei myöskään helkko Israelin puskurivaltio voi jatkaa tätä hyökkäystä. Se tekisi lopun jo alkaneesta sodasta. Se ehkäisisi puhjenneen sodan laajenemisen suursodaksi.

Ranskan ja Englannin hyökkäyksen laajeneminen suursodaksi saattaisi aikaa myöten suistaa myös meidän isänmaamme uudelleen sodan jalkoihin. Sen vuoksi jokaisen suomalaisen velvollisuus on nyt puolustaa rauhaa vaatimalla Ranskan ja Englannin hallituksilta hyökkäyksen lopettamista.

Nouskoon Suomen kansan suuttumuksen myrsky hyökkääjiä vastaan! Kommunistit, järjestäkää yhdessä kaikkien työläisten, pienviljelijäin ja muiden rauhanystävien kanssa joukkotoimintaa, yhteisiä mielenilmauksia hyökkäystä vastaan! Sosialidemokraatit, yhtykää Englannin työväenpuolueen ja monien muiden maiden sosialidemokraattien vaatimukseen, että hyökkäys Egyptiä vastaan on lopetettava, vaatikaa Ranskan ja Israelin hallituksissa olevilta puoluetovereiltanne päättäviä toimenpiteitä näiden hallitusten harjoittaman hyökkäyspolitiikan lopettamiseksi. Maalaisliittolaiset talonpojat, esittäkää mielipiteenne sotaa vastaan!

Suomen työtätekevät puolueisiin katsomatta!

Suursodan ehkäiseminen merkitsee rauhan säilyttämistä Suomenkin kohdalta. Se merkitsee kaikille työtätekeville mahdollisuutta jatkaa taistelua jo nyt alkanutta elintason alentamista vastaan. Muistakaamme taistelussa jokapäiväisen leipämme puolesta, että rauhan säilyminen on taloudellisen asemamme parantamisen ehto. Kaikukoon siis mahtavana ammattiyhdistyksissä, työpaikoilla, tehtaissa ja pelloilla Suomen työtätekevän kansan ääni rauhan puolesta, lähettäkäämme sähkeillä ja kirjeillä vaatimuksemme Englannin ja Ranskan hallituksille! Vaatikaamme Yhdistyneet Kansakunnat-järjestön nopeita toimenpiteitä suursodan ehkäisemiseksi!

Rauha ja hyvinvointi kansoille!

Liikemies ehdottaa Kiinan tunnustamista

Vancouver. — Tunnettu canadalainen puutavaramies H. R. MacMillan sanoi viime perjantaina, että Canadan pitäisi tunnustaa Kiinan Kansantasavallan hallituksen.

MacMillan, joka on MacMillan and Bloedel Ltd:n liikkeenjohtaja, saapui viime keskiviikkona neljä viikkoa kestävältä matkaltaan Kauko-Itään. Hän sanoi olevansa hämmästynyt Kiinan ja Japanin teollisuuden noususta.

Se ettei Kiinaa ole ennemmin tunnustettu on tunnekysymys, sanoi mr. MacMillan.

"Jokainen Tokiossa ja Hongkongissa ovat varmoja siitä, että Yhdysvallat tulee huomaamaan, että sen omien etujensa takia on tunnustettava Kiinan Kansantasavalta", sanoi hän.

Pääministeri kannattaa kalansyöntiä

Ottawa. — Pääministeri Louis St. Laurent sanoi viime viikolla, että canadalaisten pitäisi syödä enemmän kalaa. Hän sanoi tämän siinä yhteydessä kun hänelle Canadan kalastusviikon aikana annettiin lahjaksi kuha, kapakala ja viisi kannua British Columbian lohta. Lahjoituksen hänelle teki Fisheries Council of Canadan puheenjohtaja W. R. Ritcey.

"Kala on hyvää teille ja teidän pitäisi syödä sitä enemmän", sanoi hän. "Minä aina syön kaksi kertaa viikossa kalaa."

Palkkaneuvottelut katkesi Suomessa

Suomen Työnantajain Liiton Keskusliiton kielteinen vastaus SAK:n työvaliokunnalle palkkaneuvottelujen alkamisesta merkitsee neuvottelujen katkeamista, josta Helsingin Vapaa Sana julkaisi viime perjantaina seuraavan kirjoituksen:

Täysinkielteinen oli se vastaus, jonka Työnantajain Keskusliitto eilen jätti SAK:n työvaliokunnalle. SAK:n työvaliokunta oli esittänyt työnantajain keskusjärjestölle neuvottelujen aloittamista palkkojen korottamisesta elinkustannusten nousua vastaavasti. Työnantajapuolen eilen antama vastaus merkitsee neuvottelujen täydellistä katkeamista.

Vastauksessa perustellaan väitettä, että "palkkojen korottaminen nykyisissä olosuhteissa on mahdotonta", tavalla, joka jo monista entisistä vastaavanlaisista tilanteista on tuttu maamme palkansaajille. Niinpä nytkin esitetään väitteen "todistamiseksi" väite, jonka mukaan työntekijäin palkat olisivat kuluvana vuonna nousseet paljon enemmän kuin teollisuustuotteiden hinnat. Väitetään jopa, että "teollisuuden työntekijäin ansiotason nousu yhä edelleenkin, viimeaikaisista hintojen koroutksistakin huolimatta on edellä elinkustannusten kehityksestä"! Työnantajien "surkeaa" asemaa valitelleen torjutaan kaikki mahdollisuudet suostua SAK:n tekemään esitykseen palkkojen korottamisesta.

Työnantajain vastauksessa selitetään, että työntekijäin ansiot olisivat tämän vuoden aikana tähän mennessä nousseet 13%:lla, mutta teollisuustuotteiden hinnat tukkuhintaindeksin mukaan 3,3%:lla. Tämän seikan katsovat työnantajat osoittavan, ettei heillä ole varaa suostua palkkojen korottamiseen. Työnantajain numerot tuntuvat kuitenkin taitavasti esitetyltä silmänkääntötempulta, sillä tunnettua on, että teollisuustyöläisten palkat muodostavat tällä kertaa noin 16% eli noin kuudesosan teollisuustuotannon bruttoarvosta. Näinollen, jos ole-

Jatkuu 4. sivulla

Kaksi henkilöä kuoli autojen yhteentörmäyksessä

Kingston. — Noin neljä mailia itään täältä sai surmansa eläkkeellä oleva Rev. Herbert Malcolm ja hänen vaimonsa autojen yhteentörmäyksessä viime perjantaina. Onnettomuudessa loukkaantui kaksi henkilöä.

Onnettomuus tapahtui kun auto oli sivuuttamassa toista ja iski kolmatta autoa vastaan sekä törmäsi tien sivussa ollutta sähköpylvästä vastaan.

Viikingien hautoja löydetty Norjassa

Oslo. — Museovirkailijat tiedoittivat täällä viime viikolla, että 27 viikingin hautaa on löydetty 45 mailia etelään täältä. Tähän mennessä on löydetty kaikkiaan 530 viikingin hautaa.

Kapinalliset kukistettu lopullisesti Unkarissa

Wien. — Neuvostoliiton joukot sunnuntaina äkkiä lopettivat levottomuudet Unkarissa. Budapestissa ja monissa muissa Itävallan rajan lähellä olevissa keskuksissa lakkasi taistelut.

Noin puolen päivän aikana ne näyttivät olevan kontrollissa kaikissa paikoissa.

Unkarin uusi hallitus jonka pääministerinä toimii Janos Kadar, on luvannut toimittaa poliittisen ja taloudellisen uudistuksen.

"Ensimmäinen asia on palauttaa järjestys", sanotaan uuden hallituksen julistuksessa. "Neuvostojoukot poistuvat senjälkeen kun järjestys on palautettu."

Amerikkalainen diplomaatti Robert A. Clark sanoi, että neuvostojoukot eivät kohdanneet mitään vastustusta kun ne saapuivat Magyarovarin kaupunkiin, joka on 15 mailia Itävallan rajasta.

Budapestin radiossa maanantaina luettiin hallituksen julistus, jossa vaadittiin kapinallisia luovuttamaan aseensa puoleen päivään mennessä.

"Vielä on olemassa aseellisia kapinallisia joukkoja, jotka jatkavat murhia ja ryöstöjä ja vielä on olemassa vaara, että ne voivat päästä valloilleen", sanotaan uuden hallituksen julistuksessa. Pääministeri Kadar vannoi palauttavansa järjestyksen maahan.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Hyökkäys Egyptiin tuomittava

Maanantaiaamuna tiedoitettiin, että brittiläisiä ja ranskalaisia laskuvarjojoukkoja on pudotettu Egyptiin lähelle Port Saidia. Tämä tapahtui senjälkeen kun kahden suurvallan lentovoimat olivat pommittaneet useina päivinä Egyptin lentokenttiä sekä muita keskuksia. Laskuvarjojoukkojen pudottaminen Egyptiin tapahtui sitten kun Kyprosista olevasta brittiläisestä ja ranskalaisesta päämajasta tiedoitettiin sunnuntaina, että Egyptin ilmavoimat on tuhottu.

Hyökkäys Egyptiä vastaan ei tullut odottamatta. Heti senjälkeen kun Egypti kansallistutti Suezin kanavan viime heinäkuun lopulla, alkoivat brittiläiset ja ranskalaiset keskittämään voimiaan Välimeren itäosiin. Oli päivän selvää, että tarkoituksena oli käyttää väkivaltaa Egyptiä vastaan ellei se nöyry uhan edessä.

Ensiksi Britannian ja Ranskan hallitukset selittivät, että koska Egypti ei voi ylläpitää Suezilla normaalista liikennettä, niin kanava on saatava takaisin entisten omistajien käsiin. Lontoossa pidetyssä Suezin kanavakysymystä käsittelevässä konferenssissa, jossa oli edustettuna vähän yli kaksikymmentä kansakuntaa, 18 kansakuntaa päätti hyväksyä päätöslauselman kanavan käyttäjien yhdistyksestä, jonka piti muka ottaa käsiinsä Suezin liikenteen ja hallinnon valvomisen.

Kuitenkin selvisi maailmalle, että Egypti oli erittäin kykenevä palvelemaan kansainvälistä kauttakulkua Suezin kanavan läpi. Tämä osoitti Britannian ja Ranskan hallituksien väitteen perusteettomuuden, että Egypti ei voi taata kanavan normaalista kansainvälistä käyttöä.

Yleensä on tunnettua, että jos imperialistiset vallat eivät saavuta päämääriään diplomaattista tietä, niin sitten turvaudutaan väkivaltaan. Jos missään tapauksessa, niin tässä tämä ilmenee selvästi, sillä täytyi löytää "syy", vaikkapa kuinka järjetön, oikeuttaakseen väkivaltaiset teot. Israelista saatiin välikappale, joka hyökkäsi Egyptiin. Tätä selvää provokatiota käytettiin hyväksi avoimeen hyökkäykseen Egyptin kimppuun Britannian ja Ranskan toimesta.

Huolimatta siitä, että sunnuntaiaamuna YK:n yleiskokouksessa hyväksyttiin Canadan ehdotus — 57 äänellä 0 vastaan, 19 vallan pidättyessä äänestämästä — että muodostettaisiin kansainvälinen poliisivoima huolehtimaan rauhan säilymisestä Keski-Idässä ja lopetetaan vihollisuudet Suezin alueella kunnes kriisi on muuten ratkaistu, niin Britannia ja Ranska jatkoivat väkivaltaisia toimenpiteitään Egyptiä vastaan. Jo viime torstaina hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa Yhdysvaltain esittämä päätöslauselma, jossa ehdotettiin tulen lopettamista Keski-Idässä.

Britannian ja Ranskan väkivaltaisia toimenpiteitä Egyptiä vastaan ei ole tuomittu vain muissa maissa, mutta myös miljoonat brittiläiset ovat tuominneet ne. Sitä todistaa sunnuntaina Lontoossa järjestetty mielenosoitus. Vanhoillisten lehtien tietojen mukaan 20,000 henkilöä oli kokoontunut Trafalgar-torille mistä he lähtivät marssimaan pääministeri Edenin virastolle Downing Streetille kantaen tunnuslauseita, joissa julistettiin "Laki, eikä sota" ja vaadittiin Edeniä eroamaan, koska hallitus oli alkanut sodan Egyptiä vastaan. Sitä aikaisemmin Trade Union Congress oli järjestänyt protestimielenosoituksen hallituksen sotapolitiikkaa vastaan.

Labor-puolueen johtaja Hugh Gaitskell lupasi sunnuntaina alahuoneessa, että jos konservatiivipuolueen jäsenet syrjäyttävät pääministeri Edenin ja lopettavat sotatoimet Egyptiä vastaan, niin Labor-puolue asettuu kannattamaan uutta konservatiivihallitusta.

Monissa muissa maissa on järjestetty mielenosoituksia Britannian ja Ranskan väkivaltatoimenpiteitä vastaan Egyptissä.

Vapaamielinen News Chronicle kirjoittaa Egyptiä vastaan suoritetusta hyökkäyksestä, että se on "suuri typeryys".

Manchester Guardian sanoo sen olevan "mitä suurin onnettomuus".

Daily Mirror kirjoittaa: "Tämä on Edenin sota. Sillä ei saavuteta mitään. Se ei ratkaise mitään. Se oli Israel, joka hyökkäsi Egyptiin . . . kuitenkin Britannia ja Ranska uhkaavat egyptiläisiä."

Hyökkäys Egyptiä vastaan ei ole oikeutettu laillisesti eikä moraalisesti. Eikä se tuo, pitkän päälle, mitään hyötyä Britannian ja Ranskan kansalle. Mutta koko maailmalle tämä hyökkäys on vaarallinen, sillä sotatoimet voivat levitä ja sytyttää koko maailmanpalon ja siksi se on kaikin keinoin pyrittävä estämään.

CSJ täyttää vuosia

Viisi vuotta sitten Canadan Suomalaisen Järjestön osastot kaikilla puolilla laajaa maatamme järjestivät arvokkaita kulttuuritilaisuuksia Canadan suomalaisten johtavan kulttuuri- ja valistusjärjestön viettäessään 40-vuotista syntymäpäiväänsä.

Nämä arvojuhlat jäivät niin pysyväisesti muistiin, että tuntuu niinkuin niitä olisi pidetty vuosi sitten. Mutta tosiasia on, että olemme taas siirtyneet viisi vuotta ajassa eteenpäin ja tänä syksynä juhlimme Canadan Suomalaisen Järjestön 45. synymäpäivää.

Varsinkin suurimmilla paikkakunnilla tätä merkkitapausta tullaan viettämään suurin juhlallisuuksin järjestämällä arvokkaita kulttuurijuhlia, joiden ohejlmisto muodostuu ikäänkuin näytteeksi siitä työstä mitä Järjestössä on pitkän ja kunniakkaan toimintataipaleen aikana harrastettu.

Kuten sopii odottaakin, juhlien kohokohdaksi tulee muodostumaan niiden kaukonäköisten ja uutterain uranuurtajain kunnioittaminen, jotka olivat Järjestöä perustamassa 45 vuotta sitten. Tosin monilla paikkakunnilla ei enää löydy sellaisia henkilöitä, koska heidän joukkonsa on huomattavasti pienentynyt luonnollista tietä vuosien varrella. Mutta joukosta vielä löytyy sellaisia, jotka korkeasta iästään huolimatta ovat edelleen aktiivisesti mukana.

Suomalaisten järjestötoiminta Canadassa alkoi jo viime vuosisadan puolella ja toiminta oli varsin vilkasta vuosisadan alussa, mutta vasta vuonna 1911 perustettiin ensimmäinen maata käsittävä järjestö ohjaamaan ja yhdistämään suomalaisten kulttuuri- ja valistustoimintaa.

On selvääkin, että tällä suomalaisten siirtolaisten, työläisten ja talonpoikain perustamalla järjestöllä on ollut varsin toimintarikkaita vaiheita näin pitkän toimintataipaleen ajalla. On ollut useimpia aikoja, jolloin Järjestön edessä on ollut suuria vaikeuksia voitettavanaan ja taas ajankohtia, jolloin toiminta on noussut esimerkillisiin korkeuksiin ja kulkenut harppa-askelin eteenpäin.

Järjestön pysyvää elinvoimaisuutta osoittaa ehkä parhaiden se, että se on perustamisestaan lähtien ollut ainoa Canadan suomalaisten perustama todellisesti maata käsittävä järjestö ja on edelleenkin siinä kunnia-asemassa.

Sen piiriin edelleen kuuluu Canadan suomalaisten johtavat kulttuurityöntekijät, siihen kuuluvat Canadan johtavat kuorot, Canadan ainoa suomalaisten soittokunta, Canadan suomalaisten johtavat näyttämöt.

Canadan Suomalaisen Järjestön osastoille myös kuuluu suurin osa suomalaisten toimesta rakennetuista toimipaikoista ja kesänviettopaikoista, joissa Järjestön toimintaa on viety eteenpäin vuosien varrella.

Canadan Suomalainen Järjestö ei ole kuitenkaan ottanut suomalaisen kulttuurin vaalimista maassamme yksinomaan "omaksi asiaksensa", vaan on se antanut tunnustuksensa muille ryhmille ja järjestöille niiden suorittaman kulttuurityön johdosta. Ja CSJ on usein vedonnut muihin järjestöihin yhteistoiminnan järjestämiseksi Canadan suomalaisten kulttuuririntamalla, sillä CSJ:n on katsonut, että erimielisyyksistä huolimatta, kaikkien Canadan suomalaisten tulisi toimia yhtenäisesti suomalaisen kulttuurin vaalimiseksi.

Canadan Suomalaisen Järjestön ovet ovat aina auki vilpittömälle yhteistoiminnalle kulttuurialalla ja suomalaissyntyiselle väelle, joka haluaa osallistua suomalaisten kulttuuri- ja muuhun toimintaan, jota Järjestössä harrastetaan.

Me voimme parhaiden kunnioittaa Canadan Suomalaisen Järjestön kunniakkaita perustajia kehoittamalla tuttaviamme ja ystäviämme liittymään mukaan ja nauttimaan siitä mieltä ylentävästä toiminnasta, jota Järjestössä on kuluneen 45 vuoden aikana harrastettu.

Eino Kilpi Puolan ja Unkarin tapahtumista

Lokakuun 28 pnä puhui kansanedustaja Eino Kilpi Lahdessa pidetyssä SKDL:n Etelä-Hämeen piiritoimikunnan kokouksessa mm. Puolan ja Unkarin kysymyksistä. Julkaisemme oheellisena yllämainittuja kysymyksiä käsittelevän osan hänen puheestaan.

EINO KILPI

* * *

Tämän päivän kokouksemme sattuu perin merkittävään ja tapahtumarikkaaseen aikaan. Suurista poliittisista tapahtumista, jokseenkin köyhä poliittinen ja taloudellinen hiljaiselo on äkkiä vaihtunut vilkkaaksi ja yllättäväksikin. Eri tahoilla suorastaan kuohuu poliittinen elämä siinä määrin, että illalla nukkumaan mennessämme emme ole läheskään varmoja siitä, minkälaisia uutisia saamme aamulla herätessämme kuulla. Selvinäkin pidetyt kysymykset näyttävät äkkiä mutkistuvan tavalla, jota monet eivät aikaisemmin varmaankaan ole tulleet ajatelleeksikaan. Miltei jokainen päivä on tuonut viestejä, joita monikaan ei vielä äskettäin ole voinut pitää mahdollisina. Kotoisten tapahtumien rinnalla, ehkäpä niiden edelläkin, antavat erikoisesti puheenaiheita ja herättävät huomiota viime päivien tapahtumat Puolassa ja Unkarissa.

Jo sinänsä ne ovat olleet järkyttäviä ja tulevat varmaan jättämään syviä jälkiä noiden maiden ja kansojen vastaiseen elämään. Johdutaan tietysti kysymään, mitkä kaikki syyt ovat aiheuttaneet sen tapahtumasarjan, joka Puolassa ja Unkarissa on viime päivien aikana näytelty. Varsinkin työläispiirien keskuudessa pohditaan näinä päivinä vakavasti, miten tämä kaikki on ollut mahdollista. Miten kahdessa maassa, jotka toisen maailmansodan jälkeen muodostuivat sosialistisiksi valtioiksi, ja joissa sosialistista rakennustyötä on kaikkina näinä vuosina yritetty harjoittaa, yhtäkkiä, miltei räjähdysmäisesti, tapahtuu mullistuksia, jotka lisäksi Unkarissa ovat merkinneet kansalaissotaa?

Tyhjentävän vastauksen antaminen tällä hetkellä on vielä mahdotonta, mutta moniaita viitteitä voimme kuitenkin esittää. Ei tapahdu varmaankaan ensi kertaa maailmassa, että "opetuslapset ovat mestariaan innokkaampia", muistamatta, että tällaiseen innostukseen aina liittyy suuria vaaroja ja ylilyöntejä. Tämä pitänee paikkansa myöskin Puolan ja Unkarin kohdalla. Neuvostoliiton luonnonrikkauksien ja muiden edellytyksien puitteissa oli jättiläisvaltakunnassa mahdollista — tosin sielläkin monien kieltäymysten hinnalla — suhteellisen nopeasti kehittää sosialistista yhteiskuntaa tuottamatta sille samalla suuria vaurioita. Puola ja Unkari eivät olleet samassa asemassa, niillä ei voinut olla samoja edellytyksiä ja mahdollisuuksia.

Ilmeisesti niissä olisi tarvittu sosialismin rakentamisessa huomattavasti suurempaa varovaisuutta ja hitaampaa tahtia sekä ennen kaikkea noiden kansojen historiallisen kehityksen ja kansojen omaperäisen luonteen huomioimista. Eiväthän kaikki kansat ole luodut saman kaavan mukaan. Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri Khrushchev totesikin aivan oikein eräässä äskeisessä puheessaan, että "sosialismiin johtaa useita teitä". Tätä sääntöä ei liene aina muistettu enempää Puolassa kuin Unkarissakaan, ei aina meidänkään keskusteluissamme. Kansoja ei kerta kaikkiaan voida valaa jokaisessa yksityiskohdassaan kaikkein vähimmin niiden ajatus- ja katsomustottumuksissa samaan kaavaan. Puolan ja Unkarin kohdalta on erikoisesti muistettavaa, että nämä molemmat maat olivat Hitlerin sodan aikana pahasti hävitettyjä, köyhtyneitä ja sisäisesti muutenkin hajanaisia. Kun näissä oloissa ryhdyttiin kehittämään sosialistista yhteiskuntaa ja sosialistista valtiota, olivat vaikeudet tietenkin valtavan suuret. Alusta saakka piilikin vaara, että kansalaisille tuotetaan liian suuria kärsimyksiä, varsinkin jos tällainen olotila jatkuu kovin kauan. Ihmisenhän saattaa kestää suuriakin vaikeuksia, jos hän tietää määränpään lähenevän, elämänsä paranevan ja henkisen vapautensa lisääntyvän. Mutta jos tuo päämäärä pysyy etäällä, niin hänestä tulee kapinallinen, hänen mielensä käy tyytymättömäksi ja lopulta hän ryhtyy vastarintaan. Viime päivien tapahtumien yhteydessä onkin niin Puolan kuin Unkarinkin nykyisten uusien — tai uudestaan paikoilleen palanneiden sosialististen ja kommunististen johtajien taholta avoimesti myönnetty näiden syiden olemassaolo viime päivien tapahtumissa. Erikoisen selvästi olemme tämän saaneet lukea siitä puheesta, jonka uudestaan valta-asemaan kohonnut Puolan kommunistisen puolueen pääsihteeri Gomulka piti viikko sitten.

Hän arvosteli erittäin ankarasti siihenastista sekä yhteistä että taloudellista politiikkaa, syytti aikaisempia hallitusmiehiä suoranaisista saavutusten vääristelemisestä, ja kaiken lisäksi kumosi jyrkästi sen aikaisemmin esitetyn väitteen, että tunnetut Poznanin tapaukset olisivat olleet ulkopäin järjestetyt. Hän lausui, että ne päinvastoin olivat työläisten välittömästi itsensä nostattamia perin pienten palkkojen vuoksi. Gomulka esitti tässä yhteydessä, monien muidenkin varteen otettavien ajatustensa ohella, erään tosiseikan — joka viime aikoina usein yleensäkin on tahdottu unohtaa — nimittäin sen, että — kuten hänen sanansa kuuluvat — "Aina ja kaikkialla voi olla salaisia asiamiehiä ja provokaattoreita, mutta milloinkaan ja missään he eivät voi määrätä työväenluokan suhtautumista. Syy Poznanin murhenäytelmään on löydettävissä meissä itsessämme . . ." Se oli harvinaisen ankaraa ja avointa itsekritiikkiä, joka samalla kokonaan kaatoi siihenastisen virallisen propagandaväitteen. Jonkin verran aikaisemminkin oli tässä asiassa jo suoritettukin tarkistus. Poznanin oikeushan langetti vain muutamia odottamattoman lieviä tuomioita, ja koko oikeusjuttu siirrettiin epämääräiseen aikaan.

Samaan aikaan tapahtui perusteellinen uudestaan järjestely niin Puolan hallituksessa kuin kommunistipuolueen johdossakin. Tämä ratkaisu tapahtuikin ilmeisesti sekä oikeaan aikaan että valtioviisaasti. Monia asioita ratkaistiin nopeasti: Uusi laajemmalle pohjalle nojautuva hallitus muodostettiin, uudet valtiopäivävaalit vapaimmin muodoin ovat tulossa, monia uudistuksia on luvassa. Mielialat Puolassa ovatkin suuresti helpoittuneet, kansa näyttää lojaalisesti ryhmittyneen kauan syrjässä pidetyn puoluesihteeri Gomulkan ympärille. Puolan yhdistynyt työväenpuolue, jota Puolan vanha talonpoikaispuolue tukee, istuneekin varmasti asemissaan. Elämä on rauhoittunut, mitä osoittaa sekin, että Varsovassa tänään suoritetaan Puolan ja Norjan välinen jalkapallo-ottelu, ja samanlainen Puola-Suomi-ottelu ensi sunnuntaina Krakovissa. Rauhoittumista on varmaan ollut omiaan erikoisesti edistämään myöskin se suuri ymmärtämys, mitä Neuvostoliiton johtajat ovat osoittaneet Puolan uutta kehitystä kohtaan.

Unkarissa sensijaan eivät asiat ole menneet yhtä kivuttomasti. Viime päivien sikäläisistä tapahtumista ei voi antaa toistaiseksi täysin selvää ja määrättyä kuvaa. Ilmeistä on, että ne saivat lopullisen ja äkkinäisen sytykkeensä Puolan tapahtumista. Ne, jotka ovat seuranneet ulkomaiden uutisia sanomalehtien välityksellä, ovat tosin jo jonkin aikaa kiinnittäneet huomiotaan Unkarin poliittiseen kehitykseen. Miehiä on vaihdeltu hallituksen johdossa jokseenkin reippaasti, aikaisemmin vangittuja on laskettu vapaiksi ja muutamia vuosia sitten "kansan vihollisiksi" leimattuja johtavilla paikoilla olleita henkilöitä on nostettu uudestaan korkeihin asemiin, samoin on maanpetoksesta syytettyinä teloitettuja julistettu ei vain viattomiksi vaan suorastaan esimerkillisiksi unkarilaisiksi. Matias Rakosin siirtyminen vallan johdosta ja Imre Nagyn paluu tälle paikalle oli jo selvä viittaus ei vain siihen astisen politiikan tappiosta vaan myös uuden, vapaamman suunnan voitosta.

Kun tässä valossa katselemme niitä Unkarin tapahtumia, jotka verisinä ja raivokkaina puhkesivat viime keskiviikon vastaisena yönä, on vaikeata sanoa, mistä kaikesta Unkarissa nyt on kysymys. Erheellinen on ainakin selitys, että kysymys olisi pelkästään taantumuksellisen porvariston vallankaappausyrityksestä. Epäilemättä tämä ainea on voimiensa mukaan viime päivien tapahtumissa. Mutta sen voimilla ei tällaista aseellista nousua olisi voitu saada aikaan. Ne ylioppilaat, tehtaiden työläiset ja maaseudun viljelijät, joiden ilmoitetaan muodostavan ns. kapinallisten joukossa ainakin huomattavan osan, eivät varmaan ole mitään taantumuksen esitaistelijoita.

Ilmeiseltä tuntuu, etteivät vain nämä, vaan myös osa sotaväkeä on joko ollut täysin toimettomana taikka suorastaan siirtynyt kapinallisten puolelle. Muutenhan ei voida selittää, mistä kapinallisten aseet ovat peräisin, heidän käytössäänhän mainitaan olevan ei vain pieniä käsiaseita vaan myös hyvin raskasta aseistusta, jopa tykkejä ja panssarivaunuja. Kun suoranaisia tietoja Unkarista ei kuitenkaan ole ollut mahdollista saada — erilaisia radiosanomia lukuunottamatta — on täysin oikeiden tietojen saanti ollut enemmän kuin vaikeata.

Joka tapauksessa voimme olla varmoja, olkoon Unkarin tuleva kehitys mikä tahansa, entinen feodaalivaltainen, y l i m y s valtainen, kansaa sortanut ja halveksinut järjestelmä ei Unkariin enää koskaan palaa. Tämän hetken tietomme rajoittuvat vain siihen, että Nagyn hallitusta on laajennettu niin, että myöskin talonpoikaispuolueen tunnettu johtaja Bela Kovacs — monia vuosia vankilassa istuttuaan Matias Rakosin hallituskaudella — on nimitetty hallituksen jäseneksi, samoin kuin aikaisempi Unkarin presidentti Zoltan Tildy. Näistä nimityksistä voidaan päätellä, että Unkarin hallitus edustaa siten laajaa, kansanvaltaista rintamaa.

Epäselvyys on lähinnä siinä, minkä puolesta ja minkä nimessä kapinalliset jatkavat taisteluaan vaikka heille jo etukäteen on luvattu täysi turvallisuus ja koskemattomuus. Tällä hetkellä on vain syvästi traagillisena tapauksena todettava Unkarin kansan sisäinen taistelu, ja toivottava rauhan pikaista palautumista, jotta uusi, rauhallinen, rakentava työ pian pääsisi jatkumaan.

"Yleinen mielipide vaientaa tykit, jotta diplomaatit saavat tilaisuuden puhua"

Viime viikon lopulla Canadan Rauhankongressin kansallisen johtokunnan ylimääräisessä kokouksessa äänestettiin täydellisen kannatuksen antamiseksi Canadan hallitukselle sen yrittäessä estää vihollisuudet keski-idässä. Kokouksessa oltiin sitä mieltä, että tulisi kutsua viipymättä parlamentin hätätilaistunto ja että kaikkien parlamentin jäsenten tulisi kannattaa sellaisen istunnon kutsumista.

V.-t. puheenjohtajan mrs. Eva Sandersonin mukaan "hätätilaistunto tarjoaisi hallitukselle parhaan mahdollisen keinon kantansa esittämiseksi ja toteaisi vihollisuuksiin osallistuneille valloille kaikkien canadalaisten syvällisen huolestuneisuuden rauhan palauttamiseksi vaikka millä hinnalla."

Hän sanoi, että mikään kansallinen toimenpide ei olisi liiallinen vihollisuuksien estämiseksi ennenkun kauhea koko maailmaa käsittävä palo kehittyisi uhaten koko ihmiskuntaa.

Maailman Rauhanneuvoston presidentti F. Joliot-Curie on varoittanut, että kysymyksessä on kymmenet miljoonat ihmishenget.

Canadan Rauhankongressi on kehoittanut seuraaviin toimenpiteisiin "kaikin mahdollisin keinoin" ja lähettänyt sähkeet komiteoilleen Canadan suurimmissa keskuksissa kehoittaen niitä järjestämään hetikohtaista julkisuuskampanjaa niiden tukemiseksi:

1. "Ottawan mainioiden rauhanyritysten" täydellinen kannattaminen.
2. Parlamentin hätätilaistunnon pitäminen.
3. Taistelujen lopettaminen hetimiten.
4. Yhdistyneiden Kansojen ja sen peruskirjan varaukseton kannattaminen niiden ollessa "niin kauheasti pilkatun" nykyisen yhteenoton aikana.

Keskustelun yhteydessä puheenvuoroja käyttäneet hyväksyivät aselähetysten Israeliin kieltämisen ja ilmaisivat kantansa, että tulisi kieltää kaikki aselähetykset kaikkiin asiaan sekaantuneisiin valtoihin.

Kun häneltä kysyttiin miten aseelliset yhteenotot voitaisiin hänen mielestään käytännössä lopettaa mrs. Sanderson vastasi "Viimeisen kolmen vuoden aikana on estetty kaksi sotaa Kauko-Idässä yleisen mielipiteen painostuksen avulla. Jos me kaikin ryhdymme puhumaan kyllin ajoissa nyt ja jatkuvasti, kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa, me voimme estää sota ennenkun se leviää. Olen täydellisesti vakuuttunut siitä, että yleinen mielipide on se voima, joka vaientaa tykit jotta diplomaatit saavat tilaisuuden puhua."

INTIAN OSAVALTIOT ON JÄRJESTETTY UUDELLEEN

Marraskuun 1 päivä on merkkipäivä Intian historiassa. Tuona päivänä Intian liittovaltioon kuuluvat osavaltiot muodostetaan uudelleen erikoisen osavaltioiden uudelleenjärjestelyä koskevan lain pohjalla. Uusi Intian kartta astuu voimaan.

Uudelleenjärjestelystä aiheutuvista muutoksista on suurimpia se, että osavaltioiden lukumäärä pienenee huomattavasti. Nykyisten 27 osavaltion ja kahden federaalisen hallintoalueen sijaan tulee 14 osavaltiota ja 6 federaalista hallintoaluetta.

Toinen tärkeä muutos on se, että kaikki osavaltiot tulevat samanarvoisiksi. Voimassaoleva peruslain edellyttämä eriarvoisuus osavaltioiden väliltä häviää. Samoin rajpramukhien (ruhtinaskuvernöörien) virat lakkautetaan.

Eräistä osavaltioista tulee suurempia kuin monet Euroopan maat. Suurin pinta-ala on Bombaylla (487.541 km) ja pienin Keralalla (38.798 km). Väestön lukumäärään nähden on Uttar Pradesh (63,2 miljoonaa henkeä) suurin ja Jammu ja Kashmir (4,4 miljoonaa henkeä) pienin.

Osavaltioiden uudelleenjärjestely oli välttämätön monestakin syystä. Siltä ajalta, jolloin brittiläiset valloittivat maan, jäi karttaan perinnöksi rajoja, joiden muodostuminen ei johtunut järkevästä tai tieteellisestä suunnittelusta, vaan hetken sotilaallisista, poliittisista tai hallinnollisista vaatimuksista.

Tämän lisäksi ruhtinaskuntien yhdistymis- ja liittymisprosessi alkoi Intian tultua vapaaksi maaksi elokuussa 1947. Tämä yhdistäminen oli suoritettava lyhyessä ajassa ja se perustui pakosta ennen itsenäistymistä voimassa olleisiin kaavoihin.

Kansan keskuudessa tapahtunut poliittisen tietoisuuden kehkeytyminen ja paikallisten kielien kasvava merkitys johtivat siihen, että eräitä osavaltioita on muodostettava kielellisille perusteille. Eräin epäilyksin mutta uskoen kansallisen ykseyden tuntoon, hallitus asetti erikoisen osavaltioiden uudelleenjärjestelykomitean.

Komitea jätti raporttinsa viime vuoden lokakuussa. Siinä ehdotettiin, että osavaltioiden lukumäärä vähennettäisiin kahdestakymmenestäseitsemästä kuuteentoista, lukuunottamatta Delhin, Manipurin
sekä Andamanin ja Nikobarin
ten federaalisia hallintoalu
Kaikki osavaltiot eivät olleet ta
tetut tulemaan yksikielisiksi.
bay ja Punjab olisivat kaksikie
Kansallisen yhtenäisyyden
tamiseksi ja osavaltioiden vä
yhteistyön auttamiseksi pääte
asettaa maantieteellisin perus
toimiva piirineuvostojärjestelm
ko Intiaa varten. Nämä neuvo
ovat luonteeltaan neuvoa-antav
ne käsittelevät yksityisen aluee
loudellisia pulmia. Toivotaan,
tämä vyöhykkeellinen lisäjärje
mä on omiaan murtamaan kielil
ja liittämään maan yhteen os
tioryhmien yhteistyön avulla yh
ten tarkoitusperien saavuttamis
Huomionarvoinen näkökohta
valtioiden uudelleenjärjestelyss
että se saavutettiin parlamentt
sin keinoin. Syntyi tosin monia
vaita ristiriitoja ja pienehköjä m
kyjä, mutta saavutetut ratkaisu
vat yksimielisiä ja mursivat v
rinnan. Yksi vapaan Intian lai
dännön tärkeimmistä toimenp
tä siirtyy siten historiaan.

PÄIVÄN PAKINA

"Suunniteltu vanhanaikaisuus"

Koko tämä juttu johtuu siitä, että eräs sukulainen, jota olen aikojen kuluessa oppinut pitämään jonkinlaisessa arvossa, ryhtyi kinasteluun kanssani eräästä minulle varsin tärkeästä asiasta.

Tämä sukulaiseni, jota olemme aina jonkinlaisen oletetun tietopuolisuutensa johdosta nimittäneet professoriksi, alkoi inttää, että uudet tällä mantereella rakennetut autot "totesivat parhaiden amerikkalaisen talousjärjestelmän paremmuuden verrattuna mihinkään muuhun aikaisempaan tai nykyiseen talousjärjestelmään." Hän myös yritti selostaa meille, että "suunniteltu vanhanaikaiseksi saattaminen suuresti hyödyttää taloutta" siten, että se johtaa teollisuuden edelleen käynnissä pitämiseen ja täystyöllisyyteen.

Mikäli minä tuosta kaikesta pääsin käsitykseen hän väitti, että tuotteiden suunniteltu vanhanaikaiseksi tekeminen saattaa ihmiset ostamaan uusia tuotteita, kuten autoja, ennenkun aikaisemmin ostetut ovat uloskuluneita tai ainakin ennenkun niiden pitäisi olla uloskuluneita.

Tässä vaiheessa pöydässämme kolmantena ollut kaveri laski kahvikuppinsa pöydälle ja rähähti nauramaan.

"Mitäs siinä nyt noin suurta naurun aihetta on?", kysyi professori hieman loukkaantuneena. Tässä ohimennen sanoen, professorimme ei ole todella ole todellinen professori, vaan hän opettaa eräässä koulussa taloustiedettä ja toivoo joskus vielä saavuttavansa professorin arvon.

Kaverini ei ole puolestaan tosin sanoen koskaan väittänytkään, että hän olisi minkäänlainen taloustieteilijä, ellei työläisten unioon kuuluminen jotain sellaista edellyttäisi. Mutta autot ovat hänelle tuttuja kapineita, sillä hän on ollut niiden parissa työssä jo pitempään kuin useat meistä muistavatkaan.

"Anteeksi professori", sanoi hän, "mutta minä en millään voinut olla nauramatta kun sinä yritit katsoa järkeväksi sellaista joka on aivan täydellistä hölynpölyä, sitä, että saataisiin ihmiset ostamaan jotain sellaista jota ne eivät tarvitse eivätkä haluakaan."

"Enkä sanonutkaan niin", puolusteli professori hieman ylpeästi. "Jos ihmiset eivät haluaisi uutta autoa, he eivät luonnollisestikaan ostaisi sellaista. Ja jos joku esinettä kyllin kiihkeästi haluaa, se muodostuu välttämättömyydeksi."

"Juuri sitä samaa on puhuttu General Motorsin taholta", vastasi kaveri. "Ero on vain siinä että yhtiö sai miljardin dollaria voittoa kun se sai ihmiset käsittämään jotta he ovat jonkinlaisia tähän yhteiskuntaan sopimattomia otuksia ellei he vaihda vanhaa autoaan uuteen."

"Ja ellei yhtiö olisi siten tehnyt, keskeytti professori, "sinä et nyt olisi työssäkään."

"Mahdollisesti niinkin", harkitsi kaveri, "mutta samalla kertaa ei olisi niin lukuisia ihmisiä ansiotyössä vain siksi, että voivat maksaa aikaisemmin ostamistaan autoista. Niin juuripa tässä vaiheessa meidän tiemme erkanevatkin. Hyvä auto on tosiaankin insinööritaidon esikuva, mutta se ei tarkoita sitä, että kaikki uudet autot olisivat aina sitä vaikka ne voisivatkin olla jos niitä tuotettaisiin kansan vaatimuksien tyydyttämiseksi eikä voittojen kahmimiseksi."

"So, so, sellainen väite ei ole suinkaan järjellinen" tokaisi professori.

"No niin, asia on täten" ryhtyi kaveri selostamaan. "Asiantuntijat laskevat, että kaikki uudet autot kestävät noin viisi tai kuusi vuotta, eli 100,000 mailia, jos siihen uusitaan vähän taijereita, päällystetään istuimet ja mahdollisesti kunnostetaan vähän moottoria. Mutta yhtiöt ovat sitä mieltä, että jos autot kestävät niin kauan, niiden hommassa ei olisi kyllin suuria voitonsaantimahdollisuuksia. Siksipä ne rakentavatkin noin jokaisen kahden vuoden kuluttua aivan uudenaikaisen mallin, jotta ostaja saa käsityksen että hänen entinen autonsa ei ole enää minkään arvoinen. Pahinta tässä on vain se, että uusi malli useissakin tapauksissa ei ole yhtään sen parempi kuin omasikaan ja mahdollisesti pitäisit paremmin puoliasi jos ajaisit vaan vanhalla."

"Yritätkö sinä väittää, että vanha auto on parempi kuin uusi?", kysyi professori kirkas voiton ilme kasvoillaan aivan kuin todetakseen, että tekemänsä kysymys oli vastaus kaverin väitteeseen.

"Ei nyt aivan niinkään" sanoi kaveri häkeltelemättä. "Mutta tarkastakaamme asiaa siltä kannalta, että kaduilla on nykyään enemmän liikettä kuin aikaisemmin ja parkkeeraaminen käy yhä vaikeammaksi joten nykyään tehdään autot yhä leveämpiä ja pitempiä. Sitten hevos-
voimaa lisätään vaikka emme
kaan kykene käyttämään kai
entistäkään ellemme haluaisi t
itsemurhaa. Nyt puhutaan uu
pienemmistä 14-tuumaisista py
tä seuraavan vuoden malleiss
siitä ei suinkaan ole muuta t
ta kuin se, että pyörien on pyö
vä nopeammin auton nopeude
lessa saman kuin aikaisemmin.
ten sen lisäksi autotehtaiden
läisille lisätään työtehoa jotta
tiö saisi yhä enemmän voittoj
kaisen työläisen työstä ja joka
ta autosta. Siitä johtuukin,
tehtaassa valmistuu enemmän
onnistuneita tuotteita kuin kos
ennen."

"Niin", sanoi professori, "s
on aina esitettävä ja vedettävä
le kaikkein äärimmäiset esime
Et suinkaan vain aikone sel
minulle, että kaikki sellainen jo
kapitalistisen tuotantojärjeste
suunnittelemattomuudesta ja
että jokainen yhtiö on toimessa
mahdollisimman suurien voit
kahmimisen mielessä huolimatt
tä miten siinä leikissä käy, työ
lien ja ostajan."

"Aivan niin", oli kaverin va
vastaus.

"Ja sitten kai sinulla on
väite, että ainoastaan sosialistis
tuotannossa voidaan hävittää
nittelemattomuus ja haaskuu
tä kaikille perheille kyettäisiin
raamaan hyviä autoja."

"Eikä siinä kaikki", oli ka
valmis täydentämään. "Sosiali
vallitessa voitaisiin tuottaa a
ilman työkiihdytystä ja työlä
lomauttamisia."

Siihen loppui väittely ja pr
sori otti vihaisen näköisenä ta
sa ja hattunsa ja ryntäsi ulos
tuen vuoden 1940 malliseen ruk
sa ja meni menojaan. — Bee Be

SITÄ JA TÄT

"EREHDYS"

Nuori nainen ripittäytyi kato
le papille ja kertoi, että häntä
noi eräs suuri synti: hän oli i
kas. — Puen sunnuntaiaamuisin
haat vaatteet ylleni, ihailen it
peilistä ja tuumin: kylläpä olen
nis, kertoi hän papille.

— Hm, mittasi pappi silmi
neitoa, tuskinpa se on itserakk
Se taitaa olla erehdys.

MUUTEN KYLLÄ?

— Hyvä rouva, te ette ta
muita lääkkeitä kuin hieman
telua elämäänne.

— Mutta hyvä tohtori, ei se
Mieheni on niin mustasukkaine

Suomen tuontia länsimaista supistetaan

Helsinki. (SS) — Hyvin tode
köisesti tulee Suomen Pankki
päivinä myöntämään valuutan
van vuoden viimeistä neljän
varten. Eräiden tietojen mu
myöntäisi Suomen Pankki län
luuttoja vain noin 4 mrd. mk vu
viimeistä neljännestä varten. L
valuuttamäärä onkin joka neljän
sellä vähentynyt. Ensimmäisell
oli 7,7 mrd. mk, toisella 5,9 mrd
ja kolmannella 5,1 mrd. mk. M
seikat pakoittavat länsivaluutta
rää supistamaan vielä tästäkin,
tuontilisenssiointia, ainakin län
tapahtuvan tuonnin osalta, joudu
vielä entisestäänkin supistan
Tuonnin kehityksestä ensi vuonn
tässä vaiheessa mahdoton ryhtyä
nustamaan mitään varmaa, sill
riippuu, paitsi vientimäärien ja
titavaroittemme hintojen kehity
tä maailmanmarkkinoilla ja
maassamme lähiviikkoina tehtä
ratkaisuista ja niiden vaikutuks
todetaan Maakansalle.

Kuluvan vuoden koko tuontili
sioinnin on arvioitu nousevan
180 mrd mk:aan. Kun viime vu
tuontilisenssiointi oli 199 mrd m
tuontilisenssioinnissa t a p a h t
runsas 10 5:n vähentyminen.
(Maa

Haastetulos $8,029.04

Sitten viime katsauksen on lehdellemme saapunut lahjoituksia seuraavasti:

AILI JA JOHN BOININEN Lockerbysta vastaavat $5. Aino ja John Lahden sekä A. Backin haasteisiin.

WM. SALO, Rocky Mountain House, Alta, vastaa $2. A. Schroderuksen haasteeseen ja haastaa kaikki Matti myöhäiset tekemään samoin.

ARVID TIIHONEN Mattawasta vastaa $2. Vilho Hakasen haasteeseen.

TOIVO JUSSILA Mattawasta vastaa $2. Aarne Aaltosen haasteeseen ja haastaa Mauno Hopiavuoren ja Kauko Jussilan, molemmat Kirkland Lakelta, Ont.

MARTHA JA EINO SUOJANEN Vancouverista vastaavat $2. Manda ja Antti Rannan haasteeseen ja toivovat, että kaikki jotka ovat saaneet haasteen, muistavat maksaa kunniavelkansa.

AILI IVONEN Vancouverista vastaa $2. Armi ja E. Skyten haasteeseen. Jokainen voi lahjoittaa lehtemme hyväksi, vaikka ei ole haastetta saanutkaan.

MARY JA ARVO NURMI Vancouverista vastaavat Celia ja Frank Holmeksen haasteeseen, lahjoittamalla $5. Vapauden hyväksi.

L. HURULA Vancouverista Matti-myöhäisenä lahjoittaa $3. Vapauden hyväksi.

D. ROOS Vancouverista vastaa $2. Celia ja Frank Holmeksen haasteeseen.

TOIVO SAARI South Porcupinesta vastaa $2. Heino Londin haasteeseen ja haastaa Max Wuorion Connaught Stationilta.

A. HYYTIÄINEN, Haney, B. C., lahjoittaa $2. Vapaudeu hyväksi.

VAINÖ MÄKELÄ, Hammond, B. C., vastaa $2. Onni Jokelan haasteeseen.

SALLY HUHTALA Sault Ste. Mariesta vastaa $5. Walter Niskasen haasteeseen ja kehoittaa toisiakin myöhäisiä kiirehtimään haasteensa vastausta.

JENNY JA WM. KANGAS Soosta vastaavat $4. Armas Lindbergin haasteeseen.

SANTERI KUUSELA Garsonista vastaa $5. Kalle Mäenpään haasteeseen.

AILA JA ARNE KUKKO Silver Mountainista vastaa $2. Lili ja Mikko Luhdan haasteeseen ja toivovat, että kaikki haasteen saaneet tekevät samoin.

LAURI KOSKI Kirkland Lakelta vastaa $2. Lempi ja Vili Sihlmanin haasteeseen.

HENRY LAHTI Vancouverista lahjoittaa $5. Vapauden hyväksi.

OIKAISU: VEIKKO ALANEN, Silver Mountain, Ont., haasteessa, joka julkaistiin lokakuun 2 p:n Vapaudessa sanotaan, että haastaa William Martinin, Svante Salmen ja Tom Salmen Silver Mountainista, pitää olla NOLALUSTA.

Tässä katsauksessa	$ 54.00
Ennen julkaistuja	7,975.04
Yhteensä	$8,029.04

MYYJÄISET ARTHURISSA MARRASK. 8, 9 JA 10 P.

Port Arthur, Ont. — Markkinoilla käytiin jo ennen Suomessa. Nyt ei tarvitse liikkua pitemmälle kun tänne Finnish-haalille, 316 Bay St. Torstaina, marraskuun 8 p. on ensimmäinen työväen myyjäis-ilta seurapeleineen y.m. nautintoineen. Sitten perjantaina, 9 p. iltana jatkuu samoin. Mutta lauantaina marrask. 10 p:n illalla yhdistyy kaikkeen humuun kello 10 alkavat tanssit, jossa ohessa saadaan tietää kenelle kuuluu ne kymmenen arvokasta lahjavoittoa.

Kaupunkilaiset ja ympäristön farmarit rientävätkin myyjäisiin näinä kolmena iltana, nauttimaan kaikesta ja viedäkseen mukanaan hyviä tavaroita jokaiseha iltana, sekä lopuksi kermat lauantaina. Tilaisuudet alkaa joka ilta kello 8 illalla. Terve näkemiin.

* * *

Tulen lopettaminen ja kaikkien sotajoukkojen poistaminen Egyptistä on tunnuksena yleisellä joukkokokouksella aselepopäivänä, marrask. 11 p. Tilaisuus on Finnish haalilla 316 Bay St., alkaen kello 8 illalla. Työväen puhujat, nuorison ja naisten edustajat, esittävät tilanteen ja keskustelun toimenpiteistä Yhdistyneiden Kansojen toimenpiteiden tukemiseksi ja maailman rauhan puolesta.

* * *

Port Arthurin kaupungin satavuotisjuhlaa vietetään kokonainen viikko ensi heinäkuun 27 päivästä elokuun 3 p:ään. Kuten selviää on tämä koko kaupunkimme taholta kenraaliharjoitusta CSJ:n ja SCAUL:n kansalliselle laulu- ja liittojuhlille, joka on päätetty pitää elokuun 3 ja 4 p. täällä Port Arthurissa.

Niin kaupunkimme 100-vuotisjuhlahumusta kuin suomalaisten kansallisten suurjuhlien suhteen kuullaan aivan pian lähemmin. Tämä on vain ennakkotiedoitus siitä mitä on odotettavissa.

* * *

Elokuvia on täällä aikaisemmin esitetty sunnuntaisin iltapäivällä. Nyt on taas alkanut elokuvain esitys ja ensi sunnuntaina, marrask. 11 p. näytetään elokuva Finnish-haalilla, alkaen kello 2 iltapäivällä.

— ATH

— Britannian suurin siirtomaa, Nigeria, Länsi-Afrikassa, on kooltaan kolme kertaa niin suuri kuin Brittein saaret.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
GE. 3392
1028 Danforth Ave., Toronto

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: W. Bohm
856 Broadview Ave.
Puhelin GL 7692
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HA. 8815

Rahastonhoitaja: Allan Ilbury
488 Brock Ave., Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

NAISTEN-JA LASTEN JAOSTO
Elsie Jokinen — Anita Horrick
Viola Mäki — Sigrid Lahti
Viime mainitun osoite:
134 Yarmouth Rd., Toronto, Ont.
Puhelin LE. 1-3563

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St. Sudbury, Ont.

KIITOS

Pyydän lausua parhaat sydämelliset kiitokseni Sudburyn sairaskomitean jäsenille, Beaver Laken Naistenkerholle ja kaikille niille ystäville ja tovereille, jotka kävitte minua tervehtimässä ollessani Sudburyn General sairaalassa. Nämä ystävien käynnit toivat aivan kuin uutta uskoa ja luottamusta parempaan terveyteen ja tarmoon. En tule koskaan unohtamaan ystävyyttänne.

Kiittäen,
HILJA TORMÄLÄ
Nairn Centre, Ontario

Kutsu

Täten kutsumme kaikkia Oskari Lepän tovereita ja tuttavia viettämään kanssamme hänen 80-vuotissyntymäpäiväänsä Clinton-haalilla sunnuntaina, marraskuun 18 pnä klo 3 iltapäivällä.

Tervetuloa!

TOVERIT.

LÄNNEN LOHEN KALASTAJAIN
SUURET VUOTUISET TANSSIT
CLINTON-HAALILLA
2605 East Pender St., Vancouver, B. C.
PERJANTAINA, MARRASKUUN 16 PNÄ
alkaen kello 9 illalla ja loppuen vasta pikkutunneilla.
* R. Pajalan orkesterin repäisevä tahti sopii jokaisen jalkaan.
* Sisäänpääsy $1.00, sisältyen siihen kahvi hyvän lohivoileivän kanssa.
TERVETULOA!

"Punahousut" Port Arthurissa ja ympäristöllä

Port Arthur, Ont. — Suomi-filmin valmistama ja Ilmari Unhon ohjaama iloittelu, oikea naurupilleri, "Punahousut" saapuu takaisin idän matkaltaan tälle ympäristölle ja alkaa kiertonsa SJ:n Nolaluun osaston haalilta marrask. 14 p. kello 8.15 illalla Intolan haalilla se esitetään marrask. 18 p. myös kello 8.15 illalla. Port Arthurin Työn Temppelissä marrask. 19 p. kaksi kertaa kello 7 ja 9 illalla. South-Corlies Community haalilla marrask. 20 p. kello 8.15 ja Nipigon Elks haalilla marrask. 22 p. kello 8 illalla.

Sisäänpääsy on vain 75 senttiä aikuisilta ja lapsilta 25 senttiä. Katsokaa lähemmin paikallisia ilmoituksia.

Tämän kierroksen päätyttyä lähtee "Punahousut" pois Canadasta, eikä ole toiveita takaisin tuloon. Käykää ottamassa ilot irti nyt.

Terveisiä Torontosta, teatteriväki!

Toronto. — "Vihaan sinua rakas!" Tiedättekö kuka tuon lauseen on sanonut ja miksi? Voin valaista teitä: Sen on sanonut Leena-rouva. Ensio Rislakin aviolittokomediassa, joka esitetään 11 pnä marraskuuta kello 4 ip., Toronton Don-haalilla.

Mutta nyt onkin kysymys siitä, miksi Leena rouva lausui sanat: "Vihaan sinua rakas". Se on hyvin omituinen sanonta. Vihata sitä ihmistä, jota todella rakastaa. Sehän tuntuu aivan mielettömältä. Ensio Rislakki taitaakin olla aivan erikoisen tarkkasilmäinen kirjailija, koska hän hoksaa että naiset ovat sellaisia ihmeellisiä olentoja, jotka pystyvät sekä vihaamaan että rakastamaan samanaikaisesti. Hyvin sekava juttu selvitettäväksi ja se ottaakin aikaa kokonaista 4 tuntia lavalla ennenkuin tämä hurja vyyhti on kokonaan selvitetty.

No — yleisö voi luottaa siihen, että me näyttelijät teemme parhaamme, että kaikki asiat tutkitaan ja hutkitaan. Ja syntipukit vedetään armotta tuomiotuolin eteen.

Siis 11 pv. Don-haalilla tavataan. Koska tulemme esittämään näytelmän vain kerran Torontossa olemme päättäneet vierailla tällä retkellä myös muualla. Marrask. 25 pnä kello 3 saapuu siis Karnalan perhe St. Catharineen, Stanfin haalille. Toivomme että myös Niagaran ympäristön asukkaat saapuisivat seuraamaan näytelmää "Vihaan sinua rakas", sillä nauru pidentää ikää! — Tarkkailija.

Suomen olympiajoukkueen mahdollisuudet kisoissa

Helsinki. — (SS) — Millaiset mahdollisuudet olympiamenestykseen on sillä 81-miehisellä joukkueellamme, jonka lähettämistä amerikansuomalaistenkin dollarit ovat niin tehokkaasti myötäauttaneet?

Hiukan paremmat kuin Helsingissä neljä vuotta sitten, sanoisimme realistisesti. Yleisurheilussa ovat suurimmat valttimme kolme maratonjuoksijaamme, joista yksi voi hyvinkin onnistua "kullankaivannassa" ja teoreettisesti on heillä kaikilla mahdollisuus mitalisijoille. Estejuoksussa olisi Olavi Rinteenpää kolmatta viikkoa sitten voittanut maailmanennätysmiehen ellei olisi kaatunut viimeisellä esteellä, olleessaan jo kolme metriä edellä. Ja mitä tekee Ilkka Auer, jonka kunto on parantunut juoksu juoksulta ja samassa maaottelussa teki uuden Suomen ennätyksen?

400 metrillä pitäisi Voitto Helstenin olla loppukilpailun mies ja kaikkein parhaimmassa tapauksessa ylettyä jopa pronssille. 1,500 metrillä on Olavi Salsola korkeinta kansainvälistä luokkaa ja tuonee ainakin muutaman pisteen.

Viidellätuhannella ja kympillä ovat mekäläisten mahdollisuudet puhtaasti "kiinalaiset", sillä maailman kärki on ainakin puoli minuuttia parempi kuin suomalaisten.

4x400 metrin viestissä ei Jamaikalla ole nyt Helsingin kultajoukkueen veroista nelikkoa, jolloin USA on selvä suosikki — mutta Suomi kuuluu jo seuraavaan ryhmään Saksan, Englannin, Neuvostoliiton ja Australian ohella.

Pituudessa kuuluu Valkama maailman valioihin (7.77 muutama viikko sitten) ja voi kilvoitella sanokaamme pronssista. Kolmiloikassa on kaikilla suomalaisilla mahdollisuus loppukilpailuun, siis kuuden parhaan joukkoon. Seiväshypyssä ei Landström ole vielä sanonut viimeistä sanaansa ja hänen pitäisi kyllä pystyä murtamaan jenkkien rintama, ehkäpä hyvinkin yllätyksellisesti!

Siis reippaasti veikaten yksi kulta-, pari hopea- ja kolmisen pronssimitalia.

Sotilaskiväärissä on Viljo Ylönen kultamitaliluokkaa. . . Melojamme ja soutajamme varmistanevat 2-3 mitalia . . . Painijoillemme ei pari hopeamitalia ole mahdotonta. . . Pentti Niinivuori pronssille. . . Eino Mäkinen pääsee pisteille raskaansarjan painonnostossa. . . Voimistelijamme osoittivat mainiota kuntoa ja tuonevat ainakin kolme mitalia sekä yksityisesti että joukkueena. . . Nykyaikaisessa 5-ottelussa päästään varmasti pisteille — ja kolmen viikon kuluttua nähdään mitä väriä ne ovat. . . Topi Halonen

Viisi nuorukaista sai surmansa auton syöksyessä jokeen

Nelson, Wis. — Viime lauantaina sai viisi nuorukaista surmansa kun heidän autonsa syöksyi sillan kaiteen läpi jokeen.

15 kuoli tulvissa Haitin eteläosassa

Port Au Prince, Haiti. — Haitin eteläosissa Petit Coaven alueella on tulvissa kuollut 15 henkilöä. Tulvat aiheutuivat raskaiden sateitten johdosta.

Puolue-lehden toimittaja sanoo:

Muutoksia Romaniassa rauhallisesti

Bukharest, Rumania. — Tämän maan johtavan lehden toimittaja sanoi täällä viime viikon maanantaina, että Rumania tulee kulkemaan omaa tietään sosialismiin ilman sellaisia levottomuuksia kuin on tapahtunut Puolassa ja nyt Unkarissa.

Hän sanoi, että Rumanian hallitus on kyennyt myönnytyksillä poistamaan tyytymättömyyden "antamatta jalansijaa porvarilliselle ideologialle."

Puhuja oli Ion Fintanaru, vaikutusvaltaisen puolue-lehden Scinteian toimittaja, joka antoi mielipidelausuntonsa haastattelussa.

Tämä oli ensimmäinen kannan esittäminen vastuunalaisen Rumanian johtomiehen taholta Puolan ja Unkarin tapahtumiin nähden.

Hän sanoi, että kapinat Puolassa ja Unkarissa ovat todistuksena puolalaisten ja unkarilaisten "hyvästä älystä". Väkivaltaisuudet Rumaniassa eivät ole tarpeen, sanoi tämä toimittaja, koska hallituksen taholta on jatkuvasti parannettu taloudellista tilannetta ja poliittista elämää on demokratisoitu.

Hän sanoi myönnytyksiin kuuluneen teollisuuslaitoksien johdon keskittämisen lieventäminen ja maksut kollektiiveihin yhtyville talonpojille senkin mukaisesti kuinka paljon maata he antoivat kollektiiviin, ei ainoastaan sen perusteella kuinka paljon työtä he tekevät.

Monia ennen pannaan julistettuja kirjateoksia sallitaan julaistavaksi uudelleen ja opintolaitoksien ahtaasta ideologisesta kontrollista on luovuttu, jatkoi Fintanaru. Klassillisen kirjallisuuden leviämistä korostetaan.

Fintanaru sanoi, että sikäli kun hän tietää hallitus ei ole ryhtynyt mihinkään varovaisuus toimenpiteisiin Unkarin tapahtumien johdosta, kuten turvapoliisin hälyyttäminen.

Ja ilmeisesti hänen puhe pitää paikkansa, sillä kaikki elämä Bukharestissa on rauhallista.

Nähtävänä ei ole mitään kaupungissa olevien poliisien tai armeijaosastojen vahvistamista. Vaikka tiettyä on, että Rumaniassa on kaksi divisionaa Neuvostoliiton sotilaita he eivät ole missään näkyvissä.

Kaikki yhteydet Budapestin kanssa näyttävät lakanneen. Yhdysvaltain ja Israelin lähetystöistä tiedoitettiin että heidän erikoiskuririt eivät ole voineet kuljettaa tänne mitään tietoja Budapestista, koska kaikki ilma- ja rautatieliikenne tänne on pysähdyksissä.

Mitään vahvistusta ei ole huhuille, että Neuvostoliiton asejoukkoja on kuljetettu Rumaniasta Unkariin. Diplomaattisissa piireissä sekä rumanialaisten keskuudessa sanotaan näiden huhujen olevan tykkänään perättömiä.

Fintanaru myönsi haastattelussa, että Rumanian kommunistipuolue ei ole vielä lausunut kantaansa Unkarin tapahtumiin nähden. Hän huomautti, että Gheorghe Gheorhiu-Dej, kommunistipuolueen sihteeri, pääministeri Chivu Stoica ja muut johtomiehet olivat koko viime viikon vierailulla Jugoslaviassa ja niin muodoin heillä ei ole vielä ollut tilaisuutta neuvotella täällä Unkarin tilanteesta virkaveljiensä kanssa.

Hän sanoi, että Rumaniassa ei ole vihamielisyyttä Neuvostoliiton asejoukkoja kohtaan. Hän sanoi, että tietysti mikään kansakunta ei pidä ulkomaisten asejoukkojen olosta maassaan, vaan hän sanoi Rumanian kansan käsittävän näiden joukkojen olevan täällä turvanaan ja niin muodoin hyväksyvät tilanteen sellaisenaan.

Koska Fintanaru on puoluelehden päätoimittaja, hän otaksuttavasti esittää kannan joka tulee olemaan virallisena puolueen kantana täällä viimeisiin tapahtumiin nähden.

Arabialaisia sananlaskuja

Löydä matkatoveri ennenkuin taipaleelle; löydä hyvä naapuri ennenkuin rakennat talon.

Oppiminen lapsuusvuosina on kuin kaiverrus kivessä.

Viisas luottaa asiaansa, tyhmä turvautuu toiveisiin.

Munan syönyt on syönyt myös kanan.

Paras esine — uusi; paras ystävä — vanha.

Eväät kahdelle riittävät myös kolmelle.

Tyhjä tynnyri kolisee.

Aamu ei kaipaa lamppua.

TILATKAA VAPAUS!

N-liitto haluaa sekamaissin siementä Egyptistä

Kairo, Egypti. — Neuvostoliiton tiedotetaan pyytäneen Egyptiä varaamaan sille sekamaissin siementä jotka Neuvostoliitto on tähän asti tuottanut melkein yksinomaan Yhdysvalloista.

Kairon lehdissä sanottiin hallitusvirkailijan sanoneen Neuvostoliiton asiakkaille, että Egypti kykenee varaamaan huomattavan määrän sekamaissin siementä jos kylliksi etukäteen tiedotetaan kuinka paljon siitä tahdottaisiin.

Egyptin sekamaissi on tuloksena Yhdysvaltain avustusohjelmasta johon ryhdyttiin muutama vuosi sitten. Yhdysvaltain avustusvirkailijat sanovat, että Egypti nyt kykenee tuottamaan sekamaissia siinä määrin, että se alkaa riittämään omia tarpeita varten.

Jotku maatalousmiehet pelkäävät, että jos Egypti ryhtyy yrittämään tuottaa siementä ulkolähetettäväksi Neuvostoliittoon, niin tuotanto omaa maata varten tulee siitä kärsimään.

Maissista on tullut yksi tärkeimpiä ruokatarpeita Egyptin kansalle. Sekamaissin kasvattamisen alkaminen Egyptissä on suuresti lisännyt talonpoikain saatavissa olevia ruokavarastoja.

Elinkustannukset taas ennätystasoon Yhdysvalloissa

Washington. — Elinkustannukset nousivat uuteen huippuun syyskuun aikana, tiedottaa Bureau of Labor Statistics. Kuluttajien indeksi kohosi 3 prosentilla, ollen 117.1, sanottiin raportissa. Indeksi perustuu sille pohjalle kun vuosien 1947—49 hintojen keskimäärä on otettu sadaksi prosentiksi.

Raportissa myös sanotaan, että keskimääräinen tehdastyöläisen viikkopalkka myös saavutti uuden huipun, $74.04 kotiinvietävää palkkaa kolmen lapsen isälle, tai 5-henkiselle perheelle.

Nousu kuluttajien hintaindeksissä tuo elinkustannuspalkkaylennyksiä, sentin ja neljän sentin välillä, työläisille jotka tekevät työtä sellaisten työehtosopimuksien alaisina joihin sisältyy niin kutsuttu "eskalaattori pykälä."

Maidon hinta nousee Port Arthurissa

Port Arthur, Ont. — Täällä Järvienpäässä nousee maidon hinta 1 sentillä kvarttia kohti, ilmoitti Milk Distributors Associationin sihteeri. Hinnan nousu johtuu maatalousministeri W. Goodfellown aikaisemmasta tiedotuksesta, että jakeluhintaa nostetaan puoli senttiä kvartilta. Kaikki paikalliset meijerit käyttävät tilaisuutta hyväkseen nostaakseen maidon hinnan.

Iranissa sai surmansa 350 henkilöä maanjäristyksessä

Teheran. — Täällä tiedoitettiin sunnuntaina, että Irakin eteläosassa lauantaina tapahtuneessa maanjäristyksessä viimeisten tietojen mukaan on saanut surmansa 350 henkilöä.

Avustusjoukkoja on lähetetty hävitetylle alueelle.

Bergen, Norja. — Täällä tiedoitettiin viime viikon lopulla, että 82-vuotias Wollert Wollersten on ollut saman maalausliikkeen palveluksessa 67 vuotta eikä ole sinä aikana sairauden eikä muidenkaan syitten takia menettänyt ainoatakaan työpäivää.

LEVITYSTYÖ TUOTTANUT TOISTA SATAA TILAUSTA

Sitten viime levitysryntäyskatauksen jälleen kolme paikkakuntaa täytti hankintaosuutensa, Ladysmith, Garson ja Wahnapitae. Suuremmista paikkakunnista Port Arthur johtaa 20 uudella tilauksella, Sudbury seuraa 18 tilauksella ja Toronto kolmantena 12 tilauksella.

Tilauksia saapui seuraavasti:

Sudburysta, konttori 2 ja Olga Sula 1.

Torontosta Olivia Tolvanen 1 ja H. Rönty 1.

Port Arthurista A. T. Hill 2, Aarne Niemi 1 ja Elly Raja 1.

Ladysmithista Olga Klemola 1.

Beaver Lakelta rapioiksi N. Piispanen 1.

Tarmolasta Senja Salminen 1.

Garsonista Kalle Mäenpää 1.

South Porcupinesta Jack Mäntylä 1.

Savannesta tilaaja 1.

Wahnapitaesta S. Haapoja 2.

Yhteensä saapui tänään uusia tilauksia 17, joista 6 koko vuoden. Tähän mennessä on uusia tilauksia saapunut yhteensä 107. Ostakaa ystävillenne Vapaus joululahjaksi.

Joulutervehdys Vapauden joulunumeroon

joka ilmestyy seuraavasti:

LÄNNEN NUMERO joulukuun 14 pnä, missä julkaistaan Manitoban, Saskatchewanin, Albertan ja British Columbian tervehdykset.

IDÄN NUMERO joulukuun 18 pnä, missä julkaistaan Ontarion ja Quebecin tervehdykset.

Yksityisten tervehdysten hinta on 25c, osoitteen kanssa 50c. Myöskin julkaistaan 75c ja $1.00 tervehdyksiä, jotka ladotaan suuremmilla kirjasimilla.

Kerääjän Nimi ....

Paikkakunta ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

NIMI	$	¢

Soon näyttämöllä 'Uhri' marrask. 11 p.

Sault Ste. Marie. — CSJ:n Soon osaston näytelmäseura esittää K. Halmeen näytelmän "Uhri" Steelton haalilla marraskuun 11 päivänä alkaen kello 8 illalla. Koska tämä on ensimmäinen näytelmä tälle alkavalle toimintakaudelle, toivomme, että yleisö silloin taas täyttää haalin ja antaa kannatuksensa toiminnallemme. En lähde paremmin selostamaan näytelmän sisältöä, vaan kun tulette haalille, niin näette ja kuulette sen itse tarkemmin.

Katsokaa tämän lehdestä toisesta paikasta ilmoitusta. Haalilla tavataan.

Älkää myöskään unohtako sitä hauskaa seurusteluiltaa, joka on järjestetty 14 päivän illaksi. Siellä taas on jännittävää, eikö niin?

Täällä Soossa on ollut oikein kesäiset ilmat jo jonkun viikon ajan ja niin näyttää jatkuvan edelleenkin. Lokakun 31 päivänä saavutettiin taas ennätys kun lämpö nousi 68 asteeseen F. Kun jatkuisi vain tällaisia ilmoja, niin se talven tulo olisi aina edempänä. Syysterveisiin — H.

"Punahousut" näytetään Nolalun haalilla marrask. 14 pnä

Nolalu, Ont. — Elokuva "Punahousut" tulee tänne SJ:n Nolaluun osaston haalille keskiviikkona marrask. 14 p. ja takaa täysimittaisesti naurua ja iloa. "Punahousut" on Suomi-Filmin valmistama ja Ilmari Unhon ohjaama sotilasiloittelu, jota sopii katsoa nuorten ja vanhain. Kaikki varmaan nauttivat siitä.

Esitys täällä alkaa kello 8:15 illalla.

— Tanskan pääkaupungissa, Köpenhaminassa, asuu noin 1,000,000 ihmistä, eli noin neljännes maan asukkaista.

KUULUISIA
KÄÄNNÖSROMAANEJA
KIRJAKAUPASSAMME

VOITTOISA SYDÄN
LLOYD C. DOUGLASIN uusi, herkkä romaani
309 SIVUA — HINTA SID. $3.25
Syksyn ensimmäinen myrsky toi Hannah Parmaleen Wardin perheeseen. Myöhemmin Marcia usein ihmetteli, miten he olivat koskaan tulleet toimeen ilman häntä. Wardit olivat erinomaisia nuoria ihmisiä, mutta he tarvitsivat Hannahia saadakseen elämäänsä selvyyttä ja järjestystä. Eikä kysymys ollut vain taloudenhoidosta ja raha-asioista, vaan lisäksi muusta, mikä oli paljon tärkeämpää — elämäntyylistä, oikeasta suhtautumisesta työhön, ihmisiin ja itseensä.

ODETTE JOYEUX:
LIIAN KAUNIS MORSIAN
251 SIVUA — HINTA SID. $3.50
Ranskassa viime aikoina kirjallista mainetta ja suuren yleisön suosiota runsain mitoin niittäneen naiskirjailijan Odette Joyeux'in "Liian kaunis morsian" on samalla kertaa humoristinen, runollinen ja elämänviisas romaani ihaillun mannekiinitytön elämän kahdesta ratkaisevasta päivästä.

HELEN D. BOYLSTON:
CAROLA TEATTERITYTTÖ
192 SIVUA — HINTA SID. $1.60
Helen D. Boylston on saavuttanut maailmankuuluisuuden sairaanhoitajien elämää kuvailevilla HELENA-kirjoillaan. Nyt sisar Helenan ystävät saavat tilaisuuden tutustua kirjailijan toiseen suosittuun sankarittareen Carola Pageen. Carola on teatterikärpäsen puremä nuori tyttö, josta ajan mitään kehittyy todellinen näyttelijätär.

ALAN PATON:
LIIAN MYÖHÄÄN VESIPÄÄSKY
286 SIVUA — HINTA SID. $2.75
Alan Paton tuli hyvin tunnetuksi romaanistaan ITKE RAKASTETTU MAA, jolla hän vähässä ajassa loi maailmanmaineensa. Patonin toinen romaani LIIAN MYÖHÄÄN VESIPÄÄSKY lumoaa lukijansa yhtä väkevästi ja ehdottomasti. Rakenteensa tehokkuudessa ja teeman voimakkuudessa se ylittääkin edeltäjänsä.
Kehyksenä on jälleen Etelä-Afrikka, mutta tällä kertaa aiheena on valkoisen miehen tragedia. Nuori poliisiluutnantti, vanhan, ylpeän buurisuvun jäsen, rikkoo maan ankarinta ja leppymättömintä lakia, jonka mukaan valkoisen miehen suhde värilliseen naiseen rangaistaan julistamalla pannaan sekä syyllinen itse että koko hänen sukunsa.

W. SOMERSET MAUGHAM:
ELÄMÄLTÄ SE MAISTUI
233 SIVUA — HINTA SID. $3.35
Kirjailija Alroy Kear palaa halusta kirjoittaa kauniin ja ihanteellisen elämäkerran kuolleesta virkaveljestään tämän hyveellisen lesken toiveiden mukaisesti. Kear pyytää hyvää ystäväänsä Willie Ashendenia kertomaan muistojaan niiltä ajoilta, jolloin hän tutustui kirjailija Driffieldiin tämän viettäessä onnellista elämää ensimmäisen vaimonsa kanssa. Pyyntö Driffieldin luona, iloiset kutsut, erilaisiin seurapiireihin kuuluvat ihmiset, hämäräperäiset tuttavuudet, riehakkaat kolttoset ja houkuttelevan Rosie-rouvan monet ihailijat.
Romaani on Maughamin tuotannon parhaimpia ja merkityksellisimpiä teoksia, jota tuntijat ovat vaatimalla vaatineet julkaistavaksi myös suomenkielellä.

MARTTA HAATANEN:
ILTARUSKO
170 sivua — Hinta sid. $2.50
Martta Haatasen uuden romaanin ympäristönä on pohjoinen kirkonkylä ja sen arkisen aherruksen keskipiste, sahalaitos, jonka vaiheilla myös teoksen tapahtumat pysyttelevät. Ester, romaanin päähenkilö, on sahan entisen isännöitsijän nuori leski; hänen miehensä isä on sen perustaja, ja Ester itse, leskeksi jäätyään, joutuu palaamaan sinne saman työpöydän ääreen, jonka hän kolmetoista vuotta aikaisemmin oli nuorena morsiamena jättänyt.

JOHN GALSWORTHY:
VELJEYS
267 sivua — Hinta sid. $1.50
Veljeys-romaanissaan John Galsworthy kuvaa hienostunutta, humaania, sosiaalisia velvoituksia tuntevaa, mutta omaan ansarimaailmaansa kahlehdittua yläluokan perhettä, jonka elämässä kosketus köyhälistöön aiheuttaa levottomia reaktioita.

ELISABETH TAYLOR:
Nukkuva kaunotar
275 sivua — Hinta sid. $2.50
Nukkuvakaunotar — sadun Prinsessa Ruusunen — on auto-onnettomuudessa kauneutensa menettänyt Emily, jolle kirurgi on lahjoittanut uudet kasvot. Mutta iloinen ja elämänhaluinen nuori nainen on muuttunut apeaksi ja tahdottomaksi, elämänuskonsa menettäneeksi invalidiksi, joka vastaan sanomatta palvelee tyrannimaiseksi käynyttä sisartaan ja tämän vajaaälyistä lasta.

RICHARD GORDON:
Leivottiin lääkäri
284 sivua — Hinta sid. $2.25
"Leivottiin lääkäri" on tarina englantilaisen lääketieteen opiskelijan ja hänen tovereittensa vaiheista klinikoilla, luentosaleissa ja ensimmäisillä sairaskäynneillä. Hauska kirja.

WALTER SCOTT:
IVANHOE
267 sivua — Hinta sid. $2.50
"Yhä vielä viheriöivät vihreät metsät, ja kuninkaan täplikäs hirvi juoksentelee siellä, ja reimat rosvot kaatavat uroshirven, ja me laskemme rukousnauhamme helmiä ja särjemme viinipullon Copmanhurstin pyhän papin seurassa. Sumuisten vuosien takaa kumajaa yhä vielä Mustan ritarin kirveenisku tammipuuta, ja rautaa vasten yhä edelleenkin meitä vavahduttaa, niin kuin kauan sitten, kun yksinäinen torvi soittaa ja Perinnötön ritari ratsastaa Ashby de la Zouche'n kentälle . . ."
Näin kirjoitti englantilainen kriitikko Andrew Lang kaikille niille vanhoille, sappitautisille ja melankolisille, jotka rohkenivat sanoa, että Walter Scottin keskiajasta lukijoilleen antama kuva on virheellinen. "Ivanhoe" on kuulunut myös suomalaisen lukijakunnan suosikkeihin.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 — SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

KALUSTETTU NUKKUMAHUONE apartmentissa yhdelle tai kahdelle miehelle. Myös autotalli saatavana. Lähemmin: puhelin OS. 3-7382. (1-3-6)

Heino's Grill
MAUKASTA RUOKAA
KOHTUULLISIN HINNOIN
Puh. OS. 5-7725
6 Beech St. W. Sudbury

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
Suutari KAHILA on nyt palveluksessamme.
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward raken.

Puuttuuko Teiltä Peppi?
jos, niin . . .
PANTAVENE
auttaa teitä saamaan takaisin vilkkautenne. Erikoisen hyvä apu vanhoille miehille. PANTAVENE on valmistettu kauroista ja sen vaikutuskyvyn aiheuttaa lipido-protein aine
Uusi hinta $2.50 — Postitus 10c.
KARI PHARMACY
PUHELIN OS. 5-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa

Drink Sun Crest ORANGE
Se nautintorikas VIRVOKEJUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
SUPERIOR BEVERAGES LIMITED
PUHELIN OS. 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sudbury naisten kerho kokoontuu Finnish-haalille tänään kello 7.30 illalla.

Suurbingokomitean kokous Finnish-haalilla keskiviikkona kello 7.00 illalla.

Finnish-haalin lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin kello 7.30 — 8.30 illalla. Kirjoja lainataan maksutta kaikille.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkona kello 7.30 illalla.

Lasten suomen kielen koulu Finnish-haalilla torstaina kello 6 illalla.

Kuorolaisten järjestämä bingotilaisuus Finnish-haalilla torstaina kello 7.30 illalla.

Filmi- ja seurustelutilaisuus Finnish-haalilla sunnuntaina alkaen kello 7 illalla.

Työn Puiston sauna on avoinna lauantaisin, sunnuntaisin ja keskiviikkoisin kello 1 — 11 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous Finnish-haalilla torstaina kello 7.30 illalla.

Uraanivaltauksia Georgian Bayn alueella

Georgian Bayn rannalla Beaverstone Bayssa, joka on n. 15 mailia itään Killarneysta, on alkanut valtauskuume. Prospektorit selostavat löytäneensä lupaavia uraaniesiintymiä.

Oorin etsintätyötä on johtanut tri Joe Moody Manitowaningista. Alueelta saapuneissa tiedoissa kerrotaan, että äsken suoritettujen tutkimustöiden yhteydessä on paljastettu samanlaisia oorinäytteitä, kuin Blind Riverin uraanialueelta.

Pidentäkää kenkienne ikää KORJAUTTAMALLA ne ajoissa luotettavassa korjaamossamme
Maki Shoe Repair
SUOMALAINEN SUUTARI
116 Elm St. East
Apteekin alla
Sudbury Ontario

JAMES H. DAVEY
KOKSIA - KOLIA - PUITA
Parhaimpaa öljytyä strokeri-kolia
PUHELIN OS. 5-5647
177 Kathleen St. W. Sudbury

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN
SUOMEN MARKAN ARVO KOHONNUT, JONKA JOHDOSTA VOIMAAN ASTUU UUSI KURSSI
Pienin summa 5.000 Smk. $18.75 ynnä lähetyskulut $1.15
Jokainen seuraava 1.000 markkaa $3.75
● Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän sisällä. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

IKKUNOITA OVIA JA KEHYKSIA

Kohtuullisin hinnoin
Välitämme:
- Penelyte ja Barclay-levyjä — kaiken värisiä
- Vaneeri levyjä
- Lattian- levyjä — kaiken värisiä
- Saranoita, lukkoja
- Vernissaa ja maalia

"THIX JELLED" UUTUUS MAALIA
Ei tarvitse ohennusta, ei valu harjasta, ei haise pahalta. Kuivaa muutamassa tunnissa kovaksi ja pesua kestäväksi. Voidaan käyttää maalaamattomassa rappi-, puu-, sementti-, tiili-, seinälevy- ja paperi pinnoissa. Gallona peittää 600 neliöjalkaa. Valikoima värejä.
SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omistaja
820 MARTINDALE RD., SUB. 4 SUDBURY
PUH. OS. 5-6771 Copper kadun alkupäästä ylös

Matkasuunnitelmissanne SOITTAKAA OS. 5-5685
RITARI TRAVEL
Perustettu 1938
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Huolettomia lomia"

Vakuutuksia tarvitessanne SOITTAKAA OS. 5-5685
RITARI INSURANCE
Perustettu 1928
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Päämäärä turvallisuutenne"

Kormakin työläiset äänestävät pian unioedustuksesta

Lumber and Sawmill Workers union edustaja kertoi lehtemme edustajalle, että suuri enemmistö Kormak-yhtiön työläisistä on liittynyt unioon. Yhtiön palveluksessa arvellaan olevan n. 150 miestä. Järjestäytymistyö on myös edistynyt F & F Forest Products yhtiön työläisten keskuudessa Chapleaussa ja union edustaja kertoi, että enemmistö työläisistä on siellä liittynyt unioon.

Lokakuun alussa oli Ontarion työsuhdelautakunnan kuulustelu, missä käsiteltiin Lumber and Sawmill Workers union anomusta union tunnustamiseksi Kormakin työläisten edustajaksi työehtosopimustarkoituksia varten. Jo aikaisemmin oli pidetty kuulustelu F & F Forest Products työläisten edustamisesta. Molemmissa tapauksissa kuulusteluissa päätettiin suorittaa äänestys työläisten keskuudessa ja äänestyksien odotetaan tapahtuvan kuluvan kuukauden aikana.

Union edustaja kertoi, että nämä yhtiöt ovat yleensä maksaneet jonkun verran pienempiä palkkoja kuin ne yhtiöt, jotka ovat allekirjoittaneet työehtosopimuksen union kanssa. Union edustaja myös tiesi kertoa, että suurin osa Suomesta äsken Kormakin kämpille tuotetuista siirtolaisista on lähtenyt pois kämpiltä ja etsivät töitä muualta.

Laaksot vierailivat Sudburyssa eilen

Kerttu ja Eino Laakso, jotka ovat viime aikoina olleet Geraldtonissa, missä Laakso on ollut International osuusliikkeen myymälän liikkeenhoitajana, vierailivat eilen Sudburyssa.

He jatkoivat matkaansa Torontoa kohti tänään. Siellä Laakso tulee ottamaan vastaan uuden toimensa Canadan Suomalaisen Järjestön v. t. sihteerinä. Laakso valittiin tähän tehtävään äsken pidetyssä Järjestön toimeenpanevan komitean kokouksessa.

Laakso on aikaisemmin vuosia toiminut sekä Workers että International osuusliikkeen palveluksessa.

Nuori äiti teki itsemurhan Garsonissa

Nuori äiti, 24-vuotias mrs. Elmer Lanktree löydettiin perjantaiaamuna kuolleena hänen kotinsa kellarista Garsonista. Itsemurhan johdosta ei tulla suorittamaan kuolemansyyn tutkimusta. Hänen kerrotaan olleen alakuloinen jonkun aikaa.

Hänen miehensä oli löytänyt hirttäytyneen kellarista. Tapausta pidetään itsemurhana.

Mrs. Lanktreen vanhemmat asuvat Collingwoodissa ja vainaja kuljetetaan sinne haudattavaksi. Mrs. Lanktree oli kolmen lapsen äiti.

TILATKAA VAPAUS!

Pat's Barber Shop
HUOLELLINEN TYÖ
98 Elm St. W. Sudbury
Vapauden vieressä

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

Dr. E. LAPPA
HAMMASLÄÄKÄRI
SUDBURY CLINICISSA
130 Elm St. E. Sudbury
Vastaanottotunnit 9 ap— 5ip.
Puhelin OS. 3-7181
jälkitunteina OS. 4-2129

LÄÄKERESEPTEJÄ
täytetään huolella — 24 tunnin palvelus
VAPAA RESEPTIKULJETUS Sudburyssa ja McKimissa
Tuokaa reseptinne meille
SHAW'S PHARMACY
REXAL APTEEKIT
400 Montague St., Sudbury
Puh. OS. 3-6023 iltasin OS. 3-7628
UUSI KAUPPA
1832 McFarlane Lake Road
Caswellin vieressä, Lockerby

HOLLANDIN KUKKASIPULEJA
SUORAAN HOLLANDISTA
Tulppaaneja, keltanarsissia, narsissia ja krookuksia
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
60 Eyre St. S. Sprucen Kulmassa
KAUPUNGILLA
Durham ja Larch kat. kul.
Sudbury

Arnold Back sai mahdollisimman lievän tuomion

Ontarion korkeimman oikeuden syyskäräjillä Sudburyssa tuomari G. A. Gale tuomitsi 47-vuotiaan Arnold Backin Lockerbysta 5 kuukaudeksi vankilaan. Tuomari julisti tuomion viime torstaina. Saman viikon tiistaina oli valamiehistö havainnut Backin syylliseksi rikolliseen huolimattomuuteen auto-onnettomuuden johdosta, missä hänen vaimonsa Lempi Back ja mrs. Hanna Järvinen kuolivat.

Tuomiota julistaessaan tuomari Gale selosti, että hän on päättänyt antaa mahdollisimman lievän tuomion. Tuomari sanoi, että Backin lakimies oli osoittanut Backin olevan pidetyn, työteliään ja rehellisen miehen.

Tuomari oli kuitenkin sitä mieltä, että koska Back ei riittävän suuressa määrässä juuri sillä hetkellä kiinnittänyt huomiota ajamiseen on häntä rangaistava. Vankilatuomion lisäksi Back menetti ajolupansa vuodeksi.

Kaasun jakelussa erimielisyyttä Sudburyn alueella

Sudburyn alueen kuntien edustajat suhtautuivat kielteisesti Northern Ontario Natural Gas Companyn edustajain esityksiin kaasun jakelua koskevien sopimusten allekirjoittamisesta. Jakeluyhtiön toimesta oli viime viikolla järjestetty kokous Sudburyn kaupungin kirjastoon, mihin oli kutsuttu kaikkien Sudburyn alueen kuntien edustajat.

Yleisenä mielipiteenä kokouksessa tuntui olevan se, että sopimuksia ei allekirjoiteta ennenkuin jakeluyhtiö sovittaa riitansa Sudburyn kaupungin kanssa.

Kaupungin tilintarkastaja Don James ja pormestari Joe Fabbro syyttivät, että jakeluyhtiö ei ole täyttänyt kaupungille tekemiä lupauksiaan. Tilintarkastaja selosti, että yhtiö ei ole vastannut kaupungin esittämiin vaatimuksiin, että yhtiön tilit olisivat kaupungille avoimia tarkastusta varten, että yhtiö pitäisi eri tilit Sudburyn alueen liikevaihdosta ja että Sudburyn ja North Bayn välille rakennettavasta putkilinjasta pidettäisiin eri tilikirjat.

Kaupungin edustajat pitivät näitä puoli tärkeänä, koska yksityiskohtaiset tiedot yhtiön tiliasemasta ovat välttämättömiä ennenkuin kaupunki voi onnistua estämään luonnon kaasun hintakorotuksia.

Yhtiön varapresidentti J. W. Tomlinson oli sitä mieltä, että yhtiö on toiminut kaupungin kanssa allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti ja ihmetteli kun kaupungin edustajat eivät olleet tyytyväisiä sopimukseen. Hän ei kokouksessa vastannut heidän esittämiin kysymyksiin, mutta lupasi antaa niihin vastaukset.

Tomlinson selosti, että vuoden 1957 kuluessa Trans Canada Pipelines tulee saamaan riittävästi putkea linjan rakentamiseksi Winnipegista järvienpäähän ja että vasta seuraavana vuonna tulee olemaan riittävästi putkea linjan rakentamiseksi Torontoon.

Conistonin lakimies Elmer Sopha korosti, että hän tulee ehdottamaan Conistonin valtuustolle, että jakelusopimusta ei pidä allekirjoittaa ennenkuin yhtiö on sopinut riitansa kaupungin kanssa. Kaikkien muiden kuntien edustajat näyttivät asettuvan samalle kannalle.

Kuorolaisten järjestämä bingo torstaina

Torstaina on taas kaikilla tilaisuus tavata ystäviään ja tuttaviaan Finnish-haalilla, missä ilta kuluu hupaisan seuran parissa. Ja ken tietää, ehkä bingopelissä sattuu onni. Bingovoittoja varataan runsaasti, joten kaikilla on tilaisuus voittaa jonkun arvokkaan voiton. Kuorolaiset ovat kehoittaneet pelaajia tuomaan mukanaan voittoja, että niitä olisi mahdollisimman monipuolisia.

Kuorolaisten keskuudessa on paljon hyviä kahvinkeittäjiä, joten kahvi tulee varmasti silloin olemaan tavallista maukkaampaa. Kun vieläpä huomioi kotitekoiset leivokset, niin eihän kukaan malta olla pois. Tilaisuus alkaa kello 7.30 illalla.

Tällä kertaa liikkuu huhuja, että seuraavana viikkona haalilla tulee olemaan oikein suurbingot. Siitä varmasti saamme lisää tietoja muutaman päivän kuluttua.

Auto tuhoutui yhteentörmäyksessä trokin kanssa Whitefishissa

Joseph Gignac Whitefishista joutui St. Josephin sairaalaan perjantai-iltana kun hänen ohjaama autonsa tuhoutui yhteentörmäyksessä suuren rahtitrokin kanssa.

Lähestyessään Vermillion Riverin siltaa maantiellä No. 17 oli Gignac menettänyt kontrollin autonsa suhteen. Auto oli ensin mennyt tien sivuun ja oli siten syöksynyt takaisin tielle trokin kylkeen.

Yhteentörmäyksen johdosta oli perävaunu irtaantunut trokista ja ruhjoutunut pahasti. Troki oli pysynyt tiellä ja ajuri Julius Lacombe oli vain lievästi loukkaantunut.

Sudburyn alueen lapsia alettu rokottamaan

Sudburyn alueella on nyt riittävästi Salk-rokotetta kaikkien lasten ja koululaisten rokottamiseksi poliotautia vastaan.

Maanantaina alettiin rokottamaan lapsia Kelly Lake kansakoulussa ja suunnitelmat edellyttävät, että kahden viikon kuluessa Sudburyn alueella rokotetaan n. 6,000 koululaista, ja alle kouluikäistä lasta. Salk-rokotetta on nyt riittävästi varastossa kaikkien yli 6 kuukauden ikäisten lasten rokottamiseksi ja myös korkeakoululaisten rokottamiseksi.

Tämän viikon kuluessa Terveysjärjestön toimesta järjestetään rokotusklinikat seuraaville kouluille Long Lake, Ester Road, Wanup, McFarlane Lake, Burwash Road, Beaver Lake, Naughton, Worthington ja Whitefish. Samalla kertaa järjestetään klinikat Waters, Drury, Denison, Graham, Lorne ja Louise Townshipien lasten rokottamiseksi.

Ensi viikolla Sudburyssa aletaan rokottamaan alle kouluikäisiä lapsia. Rokottaminen tulee tapahtumaan Inco Employees Clubilla. Marraskuun 13 päivänä rokotetaan Ryan vaalipiirissä asuvat lapset, 14 päivänä Fournier vaalipiirin lapset ja 15 pnä McCormick vaalipiirin lapset. Klinikka tulee olemaan avoinna kello 9.30—11.30 aamuisin ja kello 1.30—4.30 ip.

Tässä klinikassa rokotetaan vain alle kouluikäiset lapset. Koululaisten rokottaminen tapahtuu koulujen yhteydessä vähän myöhemmin.

Rokottaminen suoritetaan maksutta, mutta ennenkuin lasta rokotetaan on hänen vanhempansa allekirjoitettava kirjallinen pyyntö. Allekirjoittaminen voi suorittaa silloin kun vie lapsen rokotettavaksi, mutta siinä tapauksessa, jos lapsi lähetetään jonkun toisen mukana, on lapsen vanhempien huolehdittava siitä, että annettu allekirjoitettu etukäteen.

Terveysjärjestön henkilökunta on kehoittanut lasten vanhempia tuomaan lapsensa rokotettavaksi määräpäivänä. Toinen rokotus tapahtuu n. kuukauden kuluttua.

Rakennusalojen unioiden neuvosto suunnittelee tulevaa toimintaansa

Sudbury and District Building and Construction Trades Councilin kokouksessa viime viikolla päätettiin tehostaa järjestämiskampanjaa Blind Riverin uraanialueella. Tämä rakennusalan unioiden muodostama neuvosto perustettiin äskettäin.

Kokouksessa valittiin karpenterien union järjestäjä P. E. Guertin neuvoston presidentiksi ja tämän neuvoston toimeenpanevaan komiteaan valittiin useiden muiden unioiden edustajat. Kokoukseen osallistui 12 rakennusalan union edustajaa.

Kokouksessa suunniteltiin eri ammattialojen jaottelua, että neuvoston toimesta voidaan neuvotella kaikkia rakennusaloja koskevista työehtosopimuksista.

Guertin tiedoitti kokouksessa, että Elliot Lakella tullaan pian pitämään kokous General Contractors Associationin kanssa, missä tullaan keskustelemaan rakennusalojen työehtosopimuksista.

Kolme uutta poliotapausta tällä alueella

Sudbury General Hospitalista ilmoitettiin viime lauantaina, että sairaalaan on vastaanotettu kolme uutta poliotapausta. Sairaalan erikoiseen poliojaostoon vastaanotettiin 3-vuotias sudburylainen poika, 24-vuotias nainen Garsonista ja 14-vuotias poika McFarlane Lakelta.

Kuluvan vuoden aikana on Sudburyn alueella todettu tähän mennessä 68 poliotapausta ja viisi kuolemaa taudin johdosta. Sudburyn alueella ei ole koskaan aikaisemmin ollut näin monta poliotapausta yhden vuoden aikana, vaikka toisaalta tautiin kuolleiden määrä on tällä kertaa suhteellisen alhainen.

Useita metsästäjiä tavattu luvattomasta Manitoulin-saarilla

Viime perjantaina Ontarion maa- ja metsädepartmentin riistaviranomaiset takavarikoivat 20 kivääriä ja haulikkoa, useita veneitä, ulkolaitamoottoreita sekä yhden peuran Manitoulin saarilla. Riistaviranomaiset mahdollisesti tulevat syyttämään useimpia metsästäjiä metsästämisestä luvattomalla alueella.

Riistaviranomaiset tapasivat metsästäjiä LaCloche-saarella, mikä on yksityisen käsissä oleva metsäalue. Saarella mm. tavattiin George ja E. C. Dennis Sudburysta, Romeo, Jack ja Peter Kuleba Whitefish Fallsista, G. P. Mason Torontosta, Vincent Francis Little Currentista ja seitsemän amerikkalaista metsästäjää. Ainoastaan Francisilla oli hallussaan peura.

Varsinainen peuran metsästyskausi Manitoulin-saarilla alkaa vasta marraskuun 15 pnä ja päättyy marraskuun 26 pnä. Marraskuun 1 pnä alkoi peurojen metsästys saarilla, mutta metsästäjäin on lupa käyttää ainoastaan jousea ja nuolia.

Sudburyn alueen vanhin suomalainen asukas mrs. Ritari kuollut

Sudburyn alueen vanhin suomalainen asukas ja ehkä alueen vanhin asukas 96 ikävuodellaan oleva mrs. Hilma Ritari nukkui sunnuntaina, marraskuun 4 pnä kuolon uneen tyttärensä mrs. John Tuokon kotona Long Lakella.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa Sudburyssa missä hautajaiset pidetään torstaina kello 1.30 ip. Vainaja saatetaan haudan lepoon Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

Mrs. Ritari (o.s. Mäkelä-Hänninen) oli viime vuodet asunut tyttärensä mrs. Tuokon luonna. Vainajan aviopuoliso Thomas Ritari kuoli useita vuosia sitten.

Lähinnä suremaan jäi seuraavat lapset: Walpas, Victor, mrs. John Tuokko ja Arthur Long Lakella; mrs. Helmi Raatikainen Finlandissa; mrs. Oscar Hillman Calgaryssa, mrs. Paul Reed Albanyssa Californiassa ja mrs. Leonard Johnson Los Angeles California.

Etsiskelytyöt päättyneet Donnegana Lakella

Viime viikon torstaina 9 päivää kestäneen etsiskelyn jälkeen löydettiin Donnegana-järveen hukkuneen metsästäjän, 43-vuotiaan Walter Dinesin ruumis. Aikaisemmin oli järvestä löydetty kolmen muun metsästäjän ruumiit. Miesten arvellaan hukkuneen n. kolme viikkoa sitten kun he olivat menossa viikon kestävälle metsästysmatkalle.

Capreolin pormestari Harold Prescott on antanut etsiskelyn johdosta ylistäviä lausuntoja. Hän selosti etsiskelyyn osallistuneen päivittäin 35—60 miestä pääasiassa Capreolista, mistä kolme hukkunutta miestä oli kotoisin. Järvi sijaitsee n. 60 mailia Capreolista ja CNR oli antanut etsiskelijöille vapaan kyydin Capreoliin. Capreolilaiset naiset olivat järjestäneet järvelle keittiön, missä etsiskelijöitä ja etsiskelytöiden suorittamiseksi oli saatu paljon lahjoituksia. Tähän mennessä on lahjoitettu $1,300 rahassa ja summan odotetaan vielä nousevan. Kerätyt varat luovutetaan hukkuneiden miesten perheiden avustamiseksi.

Järven naaraamiseksi käytettiin CNR:n lahjoittamia naarausvälineitä, joiden avulla nostettiin järven pohjasta hukkuneiden metsästäjäin kiväärit ja muut välineet.

Maa- ja metsädepartmentin henkilökunta on myös osallistunut ahkerasti etsiskelytöihin ja sen toimesta oli koko ajan varattu lentokone etsiskelijöiden käytettäväksi sekä radiopuhelin.

Onnettomuuden arvellaan johtuneen siitä, että metsästäjät joutuivat myrskyisellä järvellä lisäämään ulkolaitamoottoriinsa gasoliinia.

Pronto-kaivoksen tuotanto noussut

Äsken julkaistussa Blind Riverin uraanialueella toimivan Pronto-yhtiön tilin päätös syyskuun loppuun päättyneeltä kolmen kuukauden ajalta osoittaa yhtiön talousaseman parantuneen huomattavasti. Yhtiön myynnit olivat nousseet 1,953,598 dollariin verrattuna 1,607,428 dollariin sitä edeltäneen kolmen kuukauden aikana. Yhtiön tiliaseman kerrotaan parantuneen pääasiassa sen johdosta kun on käsitelty rikkaampaa ooria. Rikastamo on myös toiminut paremmin ja on voitu välttää keskeytyksiä.

Kuluneen neljänneksen aikana kaivoksesta louhittiin 103,285 tonnia uraaniooria verrattuna edelliseen neljännekseen, jolloin louhittiin 96,924 tonnia. Rikastamossa on käsitelty n. 1,200 tonnia ooria vuorokaudessa.

Alkuun suunniteltiin, että tämän vuoden ajan rikastamo tulee käsittelemään n. 1,000 tonnia vuorokaudessa ja että tammikuuhun mennessä sitä laajennetaan niin paljon, että se voi käsitellä 1,500 tonnia vuorokaudessa. Rikastamoon tehtyjen muutosten johdosta on kuitenkin jouduttu lykkäämään näitä laajennustöitä. Rikastamon laajentamiseen tullaan käyttämään $750,000 ja laajennustöiden odotetaan valmistuvan ensi huhtikuuhun mennessä.

KUOLLUT
HILMA RITARI
(O.S. MAKELA-HANNINEN)
Kuoli hänen tyttärensä, mrs. John Tuokon kodissa Long Lakella, sunnuntai-iltana, marraskuun 4 pnä 1956, 96 ikävuodellaan.
Hän oli edesmenneen Thomas Ritarin rakastettu puoliso. Lähinnä suremaan jäi 3 poikaa, Walpas, Victor ja Arthur Long Lakella sekä 5 tytärtä, mrs. John Tuokko Long Lakella, mrs. Helmi Raatikainen Suomessa, mrs. Oscar Hillman Calgaryssa, Alta, mrs. Paul Reed Albanyssa, Calif. ja mrs. Leonard Johnson Los Angelesissa, Calif.
Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 83 Larch St. Hautaus toimitetaan kappelista torstaina klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

Palkkaneuvottelut katkesi Suomessa

(Jatkoa 1. sivulta)

tetaan, että palkkojen korotus kokonaan näkyisi kohonneissa hinnoissa eikä olisi lainkaan käyty käsiksi voittoihin, olisi edellämainitun suuruinen ansioitten nousu voinut nostaa teollisuustuotteiden hintoja vain 2,2%:lla. Kun työnantajat eivät tavat nousun suuremmaksi, ei se millään tavalla todista heidän maksukykynsä heikkoutta.

Työnantajat selittävät myös, että vuodesta 1951 lähtien tähän mennessä olisivat työläisten tuntiansiot nousseet keskimäärin 28%:lla, elinkustannusindeksin samana aikana noustua 18—19%:lla. Hyvin ymmärrettävistä syistä työnantajat kuitenkin vaikenivat samana aikana tapahtuneesta työn tuottavuuden tuntuvasta noususta, jonka virallisten tilastojen mukaan viiden piirtein samana ajanjaksona kerrotaan olevan 28,3%.

Työnantajain vastaus päättyy selitykseen, että voimassaolevan puolivuotisen indeksisidonnaisuuden mukaan työntekijäpuolella on vain oikeus esittää neuvoteltava palkkojen korottamisesta ja työnantajilla puolestaan on oikeus harkita, onko sillä taloudellisia mahdollisuuksia tällaiseen korotukseen.

Tällä sekä esittämillään taloudellisilla perusteilla työnantajat ilmoittavat, etteivät he voi pitää palkkojen korotusta "nykyisissä olosuhteissa" mahdollisena.

SAK:n työvaliokunta ei ole vielä käsitellyt työnantajien vastausta, ja luultavaa on, ettei se vielä tällä viikolla kokoonnu asiaa käsittelemään, sillä lauantaina alkaa pohjoismaiden ammattijärjestöjen yhteinen neuvottelukokous, jossa SAK:n edustajat ovat mukana. Mahdollista on, että SAK:n työvaliokunta kuitenkin maanantaina kokoontuu käsittelemään niitä toimenpiteitä, joihin työnantajien vastaus ja neuvottelujen katkeaminen antavat aihetta.

Asiaa tuntevalla taholla pidetään myös jokseenkin todennäköisenä, että aivan lähitulevaisuudessa kutsutaan koolle SAK:n valtuuston edustajakokous välisikana kokonaan kein päättäneenävaltainen elin, käsittelemään tilannetta. Jo parin viikon päästä päättyy monien suurten teollisuusalojen työehtosopimusten voimassaolo palkkojen kohdalta ja on mahdollisuuksien rajoissa, että jo sitä ennen annetaan työnantajille ukhavaatimuksia keväällä sovittujen sopimusten toteuttamiseksi.

TORONTOSSA ESITETÄÄN
Suomi Filmin valmistama ja Ilmari Unhon ohjaama elokuva
"PUNAHOUSUT"
DON-HAALILLA
957 Broadview Ave. Toronto 6, Ontario
Perjantaina, marraskuun 9 päivänä kello 7 ja 9 illalla
SISÄÄNPÄÄSY 75c — LAPSET 25c
CSJ:n Toronton osasto

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston näytelmäseura esittää 3-näytöksisen perhedraaman
"UHRI"
Kirj. Kaarle Halme — Ohjaus: A. Merisalo
STEELTON HAALILLA
321 JOHN ST., SAULT STE. MARIE, ONT.
Sunnuntaina, marraskuun 11 pnä kello 8 illalla

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
Otto Hirvola, kauppias	Nick Harju
Alma, hänen vaimonsa	Alma Merisalo
Aune, heidän tyttärensä	Lisa Haggman
Martti Majaniemi, lääkäri	Arvi Tuumanen
Samu Kolkko, kartanon omist.	Wm. Lehtinen
Haapala, talollinen	Heikki Kulmala
Maiju, palvelija	Ida Muhonen

RAVINTOLALIPPU 85c TERVETULOA!

Suuri valikoima
äänilevyjä
Entisellä huokealla hinnalla
AINOASTAAN $1.25 KPL.
Tilatkaa nopeasti, että pääsette osallisiksi näistä levyistä, jotka olemme juuri saaneet Suomesta.

DECCA-LEVYJÄ

SD 5151	Heijallerii, valssi, Justeeri ja Laulurastaat
	Hulivili-Hilkka, jenkka, Justeeri
SD 5154	Muistojen maisema, tango, Erkki Eräs
	Rekiretki, foxtrot, Erkki Eräs
SD 5159	Ei enää yksin, tango, Henry Theel
	Kotimaan sävel, valssi, Henry Theel
SD 5175	Oman kylän tyttö, jenkka, Henry Theel ja Metro-Tytöt
	Onnea matkalle, valssi, Henry Theel ja Metro-Tytöt
SD 5189	Sateenvarjon alla, foxtrot, Metro-Tytöt
	Vanhat pienet postivaunut, foxtrot, Metro-Tytöt
SD 5203	Geisha — Teehuoneen tyttö, valssi, Metro-Tytöt
	Silloin, tango, Metro-Tytöt
SD 5222	Kesä on vain kerran, foxtrot, Olavi Virta
	Älä unohda hymyä, tango-beguine, Olavi Virta
SD 5230	Morgiana, foxtrot, Olavi Virta
	Pustan kukka, Marinka, foxtrot, Olavi Virta
SD 5238	Kohtalon tiellä, tango, Erkki Junkkarinen
	Olit ystävä vain, tango, Erkki Junkkarinen
SD 5241	Sade kattoihin lyö, tango, Metro-Tytöt
	Kohti kaukaista rantaa, valssi, Metro-Tytöt
SD 5288	Meidän tango, Pentti Puusti
	Ilta kannella, merimies valssi, Pentti Puusti

RYTMI-LEVYJÄ

R 6160	Ralli, valssi, Rallineloset
	Meni meitä miestä kaupunkiin, valssi, Rallineloset
R 6179	Uatun polkka, Veikko Sato
	Savon poeka, polkka, Veikko Sato
R 6188	Hulivilin hattu, jenkka, Reino Helismaa
	Kulttuuria, jenkka, Reino Helismaa
R 6196	Polkkakimara 3, Kaarlo Reinikainen
	Huuliharppu ja kulkuri, jenkka, Oskari Joki
R 6202	Kotini on maantie, jenkka, Justeeri
	Pelimannin penkillä, polkka, Justeeri
R 6204	Orvon kyynel, valssi, Veikko Tuomi
	Varjorinteen kukka, tango, Veikko Tuomi
R 6209	Kauneimmat hetket vain, tango, Olavi Virta
	Keltaisten lehtien leikkiä, valssi, Olavi Virta
R 6210	Orpo kulkija, valssi, Erkki Junkkarinen
	Surun kukka, tango, Erkki Junkkarinen
R 6217	Atomi-polkka, Lasse Pihlajamaa
	Valssi runoelma, Lasse Pihlajamaa
R 6222	Terveiset vein, tango, Erkki Junkkarinen
	Kaunis kadotettu, hidas valssi, Erkki Junkkarinen
R 6223	Orvon osa, valssi, Olavi Virta
	Sama kaipuu on, tango, Olavi Virta
R 6232	Mummon rantatie, valssi, Erkki Junkkarinen
	Sinikaunokki, valssi, Erkki Junkkarinen
R 6247	Nyt kuljen yksin, tango, Erkki Junkkarinen
	Rantalaineita, valssi, Erkki Junkkarinen
R 6253	Vanha metsätie, valssi, Erkki Junkkarinen
	Nuoruuden sävel, tango, Erkki Junkkarinen

HINTA $1.25 KPL.
(Ostajan maksettava lähetyskulut)
Posti- ja pikatavaratilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
Box 69 Sudbury, Ontario